

www.e-rara.ch

Astronomica veterum scripta ...

Commelinus.

[Heidelberg], 1589

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 8180

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-33920>

Arati phaenomena per germanicum caesarem in latinum conversa, & in eadem commentaria.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

ARATI PHÆNOMENA PER GERMANICVM

CÆSAREM IN LATINVM CON-

uersa, & in eadem Commentaria.

CÆLVM Circulis quinque distinguitur, quorum duo extremi maxime frigidi: Australis humillimus, & Aquilonius excelsissimus. His utrinque proximi duo, Paralleli vocantur, ut ita dixerim, æque distātes: ideo Tropicus vnus Solstitialis, alter Hibernus, per quem sol transiens ac tenens octauam partem Capricorni, solstitium hibernum facit: alter Æstiuus, per quem sol transiens ac tenens octauam partem Cancri, solstitium æstiuum facit. Medius est Æquinoctialis, qui octauam partem Arietis tenens, æquinoctium vernum facit: octaua Libræ, autumnale constituit. Ut Circuli in cælo, ita Zonæ in terra vocantur. Inhabitabiles frigidi circuli sunt, ob rigorem, quod ab his longissime sol abest: sub torrido quidam habitare putant Æthiopiarum maximam partem: item plurimas insulas Maris rubri, aliosque vertices eminentiasque terrarum nostris ampliores, sub Tropicis habitare nulli dubium est.

Noster Solstitialis Æstiuus est excelsus atque arduus. Diuisi autem sunt a nobis circulo Æquinoctiali, qui Antichthones nominantur, & videntur humiles atque depressi, qui Antipodes infra sunt: quod ut esse videatur, efficiunt flexus obliquitatesque terrarum, quas Antichthones & Antistochæ & Antisceptæ inhabitare

habitare dicuntur. Incipit autem Signifer, non ab extremo circulo, nec ad extremum extenditur: sed ab intimo Tropico australi, brumalique eodem, per Æquinoctialem ad summum solstitialem, eundemque æstiualem per medium (in his longitudo latitudoque) porrectus. Obliquæ circuli Signiferi partes, cccxv. signa xij. partium singula tricenarum, quorum quædam minora, quædam ampliora, & populo Canophora dicuntur: sed compensatio quinque partibus creditur applicari, ut sint omnes Signiferi partes, cccxv. Horum incipientia ab Ariete, alia sunt masculorum naturalibus, alia fœminarum. Item quartum quoque eorum, aut tropicum, aut solidum, aut deforme. Incipiet dinumeratio ab Ariete. Signa tropicorum duo sunt æquinoctialia, Aries & Libra: duo solstitialia, Capricornus & Cancer. Tropici maxima solida anteposita, his deforma.

Hic est stellarum ordo, utrorumque circum: Septentriones duplices ad austrum vertuntur, figura auersis caudis inuicem sibi aduersantes: inter quas obliquus dilabitur Draco. Sub vnus nanque pede est Serpentarius, cuius Serpentarij pedes attingunt frontē Scorpionis. A latere autem retro stat Custos: sub pedibus quidem eius Virgo, habens igneam in manibus spicam: retrorsus vero, vestigijs eius adiacens Leo, medio æstiuo solstitio Cancer & Gemini. Genua autem Agitatoris caput Gemini attingunt: pedes autem eius Tauri

cornibus iunguntur, cuius Hæduli desuper obtinent locum Septentrionis. Habet autem Septentrio a dextris iuxta Coronam desuper, serpentem in manibus Serpentarij, & eum qui in Geniculo stat, & sinistro pede septentrionalis Draconis verticem calcans: vnum brachium Libræ, alterum dans Coronæ. nam ad minoris Septentrionis, vltimus pes Cephei continetur, Cycnum manu dextra apprehendens: super cuius alas Equus extendit pedem, & super equum Aquarius extollitur, iuxta quem Capricornus est. sub Aquarij pedibus Piscis magnus austrinus, constituta ante Cepheum Cassiopeia: & a dorso Agitatoris Perseus pedem extendit: super Persei caput Cassiopeia pedibus properare videtur. Inter Cycnum igitur & eum qui in Geniculo stat, Lyra constituitur. In quorum medio desuper ab oriente Delphinus cognoscitur: sub cuius cauda est Aquila, in proximo habens Serpentarium. Sed iam de aquilonio circulo dictum est. nunc ad australem ordinem properemus.

Sub aculeo Scorpionis, Sacrarium constitutum est: sub corpore eius anteriora Centauri videntur, in quo est bestia. Conspicitur & Sagittarij pes summus ex alia parte sub australi circulo, prope Centauri membra, Hydræ cauda, & Coruus: ad genua Virginis, vrna est posita: a sinistris Orionis, qui & Incola, Fluvius, qui & Padus, necnon & Eridanus: sub pedibus Orionis, Lepus splendida effigie conspicitur. retrorsum vero a pedibus eius, Canis splendida

didā refulget: post cuius caudam Navis consti-
tuta est: ad Tauri pedem protendit manum
Orion, pedibus Gemini appropinquant: Anti-
canis super caput Arietis non longe ab Andro-
medæ pedibus, Triangulus positus est: sub A-
riete & Piscibus Cetus. connexio vero Piscium
communem habet stellam.

ARATI PHÆ- NOMENA.

AB Ioue principium magno deduxit Aratus
Carminis: at nobis genitor tu maximus auctor:

Te veneror, tibi sacra fero, doctique laboris
Primitias. Probat ipse deum rectorque satorque.

Quantum etenim possint anni certissima signa,

Qua Sol ardentem Cancrum rapidissimus ambit,

Diversasque secāt metas gelidi Capricorni:

Quæne Aries & Libra equant diuortia lucis:

Si non parta quies te præside, puppibus equor,

Cultorique daret terras, procul arua silerent.

Nunc vocat audaces in celum tollere vultus,

Sideraque & varios celi cognoscere motus:

Nancta quid caneat, quid vitet doctus arator.

Quando ratem ventis, aut credat semina terris.

Hæc ego dum lætis cogor prædicere musis,

Pax tua tuque adsis nato, numenque secundes.

QUÆRITUR cur a Ioue incepit, & non a
musis, ut Homerus? Conueniēs magis hoc ex-
istimauit principium Phænomenis, uti Iouem
inuocaret, quod ipsorum carminum origo est

Iupiter. non solus autem ita cœpisse videtur Aratus, sed & Crates comicus, a Vesta incipiens & profari carmina: Sophron in mimo, qui nuncius inscribitur, a Vesta incipiens: Omnes inuocant Iouem omnium principem. Sed quaeritur cuius Iouis meminerit, vtrumne fabulosi, an naturalis? Et philosophi quidem plurimi, naturalis aiunt eum Iouis meminisse. Sed Crates ait Iouem dictum cælum: inuocatum vero merito, quia in aëre & æthere sunt sidera: & Homerum dixisse Iouem in aliqua parte, cælū: & ipse Aratus, quū dicit Herodotus Iouem dictum aëra. & Crates quidem eiusdē est opinionis, testemque esse Philonem comicum dicit. hoc autem cōstat & ipsum dicere. Nam quia nihil aliud est Vox, quam percussus aër, videtur conueniēter dixisse, quæ rei præstent auctoritatē, plenas Iouē vias referens, & omneis hominum conuenratione etiā, cuius omnes vsum desideramus. nam cuncti mortales ostendunt vsum suspirio: & cum viuimus, aëre indigemus. At quod ait, Dextra monstrat, ad auguria pertinet auiū: propter quod & Stoici Iouem esse affirmant, qui per materiam manat spiritus, & similis est nostræ animæ. Zenodotus autem Ætolus & Diodorus aiunt, nec ad fabulosi Iouis sufficere eiusmodi opinionem: esse enim talem causam Iouis, & conuenire omnes vias eo confertas, quas tanquam loco eius describit. Dicendo autem, Etiam genus, ostendit animæ immortalitatem. bene propterea quod ait: nouerat enim virtuti aliquid

aliquid æmulum futurum. Dei igitur aduersus delicta lenem esse, proprium est; quoniam omnium parens affirmatur, & non solum hominum, sed etiam deorum.

CÆTERA quæ toto fulgent vaga sidera mundo,
Indefessa trahit proprio cum pondere calum:
Axis at immotus semper vestigia seruat,
Libratasque tenet terras, & cardine firmo
Orbem agit extremum. Geminus determinat axem,
Quem Gray dixere polon: pars mersa sub undas
Oceanæ, pars celsa sub horrifero aquilong.

Axem Cretæa dextra lauaque tuentur,
Sive Arcti, seu Romani cognominis Vrsa,
Plausumve: & facies stellarum est proxima vero,
Tres temone rotisque micant, sublime quaternæ:
Simelius dixisse feras, obuersa resurgent.
Ora feris, caput alterius super horrida terga
Alterius lucet: pronas rapit orbis, in ipsos
Declineis humeros. veteris si gratia forma,
Cressia vos tellus aluit, moderator olympi
Donauit calo: meritum custodia fecit:
Quod fida comites prima incunabula magni
Viderunt Iouis, attonita cum furta parentis
Ærea pulsantes mendaci cymbala dextra,
Vagitus pueri patrias ne tangeret aures,
Dictæi exercent domina famuli Corybantes.
Hinc Iouis altrices, Helice Cynosuraque fulgent.
Dat Graius Helice cursus maioribus astris,
Phenicæ Cynosura regit. sed candida tota,
Et liquido splendore Helice nitet, hand prius vlla,
Cum sol Oceano fulgentia condidit ora,
Stella micat calo, septem qua Cressia flammis.

Certior est Cynosura tamen sulcantibus equor:
 Quippe brevis totam sibi cardine vertit,
 Sideramque ratem nunquam spectata fessit.

Has inter medias, abrupti fluminis instar,
 Immensis serpens sinuosa volumina torquet
 Hinc atque hinc, superatque illas mirabile monstrum.
 Cauda Helicen superat, tendit simul ad Cynosuram
 Squammigero lapsu qua desinit ultima cauda,
 Hac caput est Helices, flexu comprehenditur alto
 Serpentis: Cynosura ille explicat amplius orbes,
 Sublatusque retro maiorem respicit Arcton.
 Ardent ingentes oculi, caua tempora clavis
 Ornantur flammis, mento sedet unicus ignis,
 Tempus dexterius qua signat stella Draconis,
 Quaeque sedet mento: lucet nouissima cauda,
 Extremumque Helices sidus micat, ac radiatur
 Serpentis decline caput, qua proxima signa
 Occasus ortusque uno tanguntur ab orbe,
 Oceani tumidis ignota fluctibus Arcti,
 Semper in occiduis seruantes ignibus axem.

VERTICES extremos circa quos Sphaera
 caeli voluitur, Polos Græci nuncupauerunt, e
 quibus vnus est australis, qui terræ obiectus a
 nobis nūquam videtur: alter autē septentrio-
 nalis, qui boreus vocatur, & nunquam occidit.

Dvæ sunt Arcti, quarum maiorem vocant,
 Helicen: minorem, Canis caudam. Alterutra
 quidem horum capita deorsum, alterutra sur-
 sum aspiciunt. Altera nanque Helice est, quæ
 apparet prima noctis: altera, pusilla quidem,
 sed a nauigantibus obseruatur. maria enim
 conturbat. Helicen autem dicit Hesiodus
 Callisto

Callisto Lycaonis regis filiam fuisse, & in Arca-
 dia solitam cum Diana venari, & in montibus
 vagari, & a Ioue compressam, rem celasse Dia-
 næ. Quam grauidam, nudam se lauanti cum
 aspexisset Diana in lauacro, partum eius acce-
 lerans, bestiam eam esse iussit: & dum esset vrsæ,
 Arctum enixa est, quem Arcadem vocant. Am-
 phis autem comicus poeta refert Iouem in
 Dianæ effigiem transfiguratum in venatione Cal-
 listo oppressisse: tempore partus plena cum ve-
 xaretur, Dianæ culpam indicasse, & iratam Dia-
 nam in vrsam transfigurasse. Quæ dum in mon-
 tibus vagaretur, a quibusdam pastoribus appre-
 hensa, cum puero perducta est ad Lycaonem:
 post tempus in Lycæi Iouis templū confugien-
 tem, cum eam Arcas filius sequeretur, quo eam
 nefas erat intrare, ab Arcadibus utrique inter-
 fekti sunt. Iupiter autem utrosque cæli astris in-
 tulit, Vrsamque eam nominauit. Ouidius a Lu-
 none in bestiam conuersam scribit. Habet au-
 tem stellas, in capite septem, in singulis hume-
 ris singulas obscuras, in armo duas, in pectore
 vnam, in pede priore claras duas, in summa cau-
 da claram vnam, in ventre claram vnam, in spi-
 na vnam, in crure posteriore duas, in extremo
 pede duas, super caudam tres: sūt omnes, xxiiij.
 Porro Arctus minor a pluribus Phœnice, a Græ-
 cis Arctophylax, a nonnullis Canis cauda voca-
 tur. Quam Sidones aspicientes continuo navi-
 gant. Dicitur a Ioue inter astra collocatus, vt du-
 plex honor Helices monstraretur. Agatho-
 sthenes quidem in Asiaticis carminibus, Cyno-

suram dicit Iouis fuisse nutricem, vnam ex Idæis nymphis, a qua in Cretæ oppido Hystoe Nicostratus constituit portus, & circa eum locum Cynosuram fuisse, cum Telchiniis qui dicuntur Curetes Idæi. Aratus Cynosuram & Helicen Crentenses Iouis nutrices fuisse dicit, ob quod sunt cælesti donatæ honore.

Habet autem stellas, in humero splendidam vnam, in pectore claram vnam, in ventre claram vnam, super caudâ claras tres: fiunt omnes septem, supra alias decem, quæ præcedunt & dicuntur ludentes: & maxime altera quæ vocatur Polus, in quo a quibusdam putatur totus orbis circumuerti.

INTER ambas ergo Arctos, maximus flexuoso corpore adiacens Draco, qui vtrunque Arcton flexuoso corpore semicingit, Helices superuoluit caput, Phœnices circûcingit caudam. Hunc Pherecydes dicit inter astra collocatum beneficio Iunonis, eo quod cum nuberet Ioui Iuno, diis offerentibus munera, Terra quoque obtulerit aurea mala cû ramis: quæ Iuno in hortum suum, qui erat apud Atlantem, inferri iussit, & Hesperides Atlantis filias custodes posuit, quæ cum a filiabus Atlantis subtraherentur & sæpe vexarentur, Iuno custodê horri Draconem peruigilê implicuit arbori, quem Hercules interfecit, & illa astris intulit. Hunc alij Iouem astris intulisse dicunt, ob memoriam virtutis Herculis, Mineruæ obiectu; quem illa contortum cælo immisit, & inter Septétriones locauit. Habet autem stellas, in capite spléndidas tres

tres in corpore vero vsque ad caudam, XII.
ab inuicem distantes. Sunt autem omnes xv.

DRACO.

Haud procule effigies inde est defecta labore,

Non illi nomen, non magni causa laboris:

Dextro nanque genu nixus, diuersaque tendens

Brachia, suppliciter pansis ad numina palmis,

Serpentis capiti figit vestigia sena.

DRACONEM immensæ magnitudinis, hor-
torum custodem insomnem, dum a Iunone ad
custodienda aurea mala esset constitutus, Her-
cules, cum ad mala aurea profectus fuisset, vt re-
fert Panyasis Heraclea, fertur peremisse: & ic-
circo inter astra a Ioue hunc laborem memoria
dignum honorasse, & vtrosque sideribus intū-
lisse, ita vt in certamine fuerint eorum habitus,
serpentis capite iam defecto. qui ideo in genu
stans, manibus sursum extensis, dextro pede
contra draconem porrecto pingitur, vt certa-
minis labor significetur. Ideo pellem leonis
in sinistra manu habere fingitur, vt insigne vir-
tutis monstretur, quia leonem inermis inter-
fecisse narratur. Habet autem stellas, in ca-
pite vnam, in singulis humeris singulas splen-
didas, in sinistro cubito vnam, in eadem manu
vnam, in eodem brachio vnam, in sinistro fe-
more vnam, in dextra parte femoris duas, in
coxa duas, in genu dextro vnam, in eadem tibia
vnam, in crure duas, in eodem pede vnam, in
dextra manu vnam, in claua quam eadem tenet
manu, vnam, in leonina pelle quatuor. Sunt
omnes vigintiquatuor.

CORONA.

*CLARA Ariadnae propius stant signa Corona.
Hunc illi Bacchus thalami memor addit honorem.*

HÆC corona dicitur esse Ariadnes, quā Liber astris intulisse dicitur, dum eius nuptias dii in insula Creta celebrarent, cogitās præclaram facere, pro qua primū noua nupta coronata est. Sed qui Cretica conscripsit, refert, quia cum Liber ad Minoem regem venisset, vt Ariadnen filiam eius duceret vxorem, coronam dono Ariadnae dedisse Vulcani opere factam ex auro & gēmis preciosis, & talis fulgoris fuit, vt Theſea ex Labyrintho liberaret, quæ post astris affixa est, cum in Naxon vtrique venissent. Signum amoris eius crines ostendunt. & est stellis fulgentibus sub cauda Leonis. Habet autem stellas nouem in circuitu positas, quarum tres sunt splendidae.

OPHIUCHVS.

*TERGA nitens stellis, a quo se vertice tollit,
Succiduis genibus lapsū ē miserabile monstrum.
Hic Ophiuchus erit, longe caput ante nitendo,
Et vastos humeros, tum cætera membra sequuntur.
Illi languet honor humeris, manus integer ardor.
Luna etiam mensē cum pleno diuidit orbe,
Lux tenuis manibus, per quas elabitur Anguis
Pressus utraque manu, medium cingens Ophiuchum.
Scorpius ima pedum tangit, sed planta sinistra
In tergo residet, vestigia dextera pendent.
Est impar manibus pondus, nam dextera paruam
Partem anguis retinet: per leuam attollitur omnis:
Quantumque a leua distantia Serta notantur,*

Eri-

Erigitur tantum Serpens, atque ultima mento.

Stella sub etherea lucet crinita corona,

Ad quam si dorso pervadit lubricus Anguis,

Insignes calum perfundunt lumine Chela.

Hic est Serpētarius qui super Scorpionem stat, tenens utraque manu serpentem, qui ab astrologis dicitur fuisse Æsculapius filius Apollinis, qui cum medicinæ arte vteretur, mortuos fertur suscitasse. Quamobrem iratus in eum Iovis, domum eius cum ipso fulminis ictu percussit. Rogatu autem Apollinis patris, Iupiter ei arte sua rursus post obitum defuncto animam restituisse ad vitam, & inter astra constituisse putatur. Habet autem stellas, in capite claram unam, in singulis humeris claras singulas, in sinistra manu tres, in dextra quatuor, & duas ex eis claras: in singulis lumbis singulas, in singulis genibus singulas, in dextra tibia clarā unam, in singulis pedibus singulas claras. sunt omnes
XVII.

SERPENS quem tenet in manibus, habet stellas in orificio duas, in flexura capitis spissas quatuor, in manu Ophiuchi duas claras, in prima flexura octo, in secunda, quam tenet in dextra manu, alias octo, in tertia usque ad caudam sex. fiunt omnes stellæ serpentis triginta.

SCORPIVS.

SCORPIVS sane inter astra a Ioue illatus est, pro eo quod ferūt ex terra ortum, summissumque qui Oriona interficeret, ob eius loquacitatem, quod ex venatione nullam se feram relinquare diceret, isque Oriona percussit & occi-

dit, & inde a Ioue astris illatus est, vt eius naturam futuri homines intelligerent. Nigidius autem dicit Scorpionem ad perniciem Orionis in insula Chio in monte Chelippio ortum, voluntate atque ope Dianæ. Nam cum in monte Celfionio venaretur, irridens Dianam, contemnebat eius opera quæ in monte constituebat. Itaque Diana dicitur misisse Scorpionem qui Orionem vita priuaret: postea ab Ioue impetrasse, vt Scorpio in duodecim signorum memoria constitueretur. Hic ob magnitudinem in duo domicilia partitur. etenim ad aliud tendunt brachia eius, ad aliud corpus & cauda & aculeus. Habet autem stellas in vno quoque cornu duas, in ore vnam claram, in fronte duas, in dorso claras tres, in ventre duas, in cauda quinque, in aculeo duas. sunt omnes XIX. ex his quatuor quæ sunt in Cornibus eius, duæ priores claræ, & duæ obscuræ Libræ, assignantur, quam Chelias Græci dicunt.

ARCTOPHYLAX.

*INDE Helicem sequitur senior, baculoque minatus
Se velle Arctophylax, brachiorum munera cecus
Icarus, ereptam pensauit munere ripam.
Non illi obscurum caput est, non tristia membra:
Sed proprio tamen una micat sub nomine flamma,
Arcturum dixere, siuis quæ vincula nodant.*

BOOTES, qui & Arcturus, fertur esse custos Plaustrî, eo quod Plaustrum sequitur, id est Septentriones, & quasi succinctus sit Septentrionibus. Hunc dicunt Arcadem Iouis filium esse, de cuius post nomine Arcadia dicta est, quem
Ly-

Lycaon Pelasgi filius, cum Iouem hospitio re-
 cepisset, infantem membratim lacerauit, & Io-
 ui in epulis apposuit, tentans Iouem, vtrū deus
 esset. Iouis autem dicitur domum Lycaonis
 fulmine incendisse, coque loco ciuitatem con-
 structā quæ Trapezos appellata est: Lycaonem
 vero conuertisse in lupū, Arcadem autem com-
 pactis membris ad vitam reduxisse, & cuidam
 caprario dedisse nutriendum. Qui cum adul-
 10 tariam ætate esset, matri inscius vim inferre vo-
 luit: quos cum incolæ Lycæi montis occidere
 vellent, Iupiter vtrosque liberans, astris intu-
 lit: qui vt res gesta est, ita manent: illa Vrsæ na-
 turæ, hic impetum faciens, quem Bootem Ho-
 15 merus vocat. Habet autem stellas, in dextra
 manu quatuor quæ non occidunt: in capite cla-
 ram vnā, in singulis humeris singulas, in sin-
 gulis mammillis claras singulas, in dextra parte
 corporis sub mammilla obscuram vnā, in
 20 dextro cubito claram vnā, inter vtraque ge-
 nua claram vnā, & magnam quæ est Arctu-
 rus: in singulis pedibus singulas. fiunt omnes
 XIII.

VIRGO.

25 FVLGET spica manu, maturisque ardet arista,
 Quam te diua vocant: tangunt mortalia si te
 Carmina, nec surdam præbes venerantibus aurem,
 Exosa heu mortale genus, medio mihi cursu
 Stabunt quadrupes, & flexis latus habenis,
 30 Teque tuumque canam terris venerabile numen.
 Aurea pacati regeres cum secula mundi
 Iustitia, inuoluta malis, placidissima virgo,

Seu genus *Astraei* fueris, quem fama parentem
 Tradidit *astrorum*, seu vero intercidit *eno*
 Ortus fama tui, mediis te leta ferebas
 Sublimis populis, nec dedignata subire
 Tecta hominum & puros mores sine crimine, diu
 Jura dabas, cultuque nouo rude vulgus in omnem
 Formabas vite sinceris artibus usum.
 Nondum vesanos rabies nudauerat enses,
 Nec consanguineis fuerat discordia nota,
 Ignotique maris cursus, priuataque tellus
 Grata satis, neque per dubios anidissima ventos,
 Spes procul amotas fabricata naue petebat
 Diuitias, fructusque dabat placata colono
 Sponte sua tellus, nec parui terminus agri
 Prestabat dominis signo tutissima rura.

At postquam argenti creuit deformior *etas*,
 Rarius inuisit maculatas fraudibus urbes,
 Seraque ab excelsis descendens montibus, ore
 Velato, tristisque genas abscondita ripa,
 Nulliusque larem, nullos adit illa penates.
 Tantum cum trepidum vulgus coctusque notauit,
 Increpat, O patrum soboles oblita priorum,
 Degeneres quae habuit semperque habitura minores,
 Quid me nunc habitus super & mala vota vocatis?
 Quarenda est sedes nobis noua: secula vestra,
 Artibus indomitis tradent scelerique cruento.
 Hec effata, super montes abit alite cursu,
 Attonitos linquens populos, grauiora pauentes.
 Aerea sed postquam proles terris data, nec iam
 Semina virtutis vitiis demersa resistunt:
 Quisque priora tenet vestigia, quisque secunda:
 Ferrique inuento mens est latata metallo,

Polluit & taurus mensas, assuetus aratro.
 Deseruit propere terras instissima Virgo,
 Et cæli sortita locum, quæ proximus illi
 Tardus in occasum sequitur sua planstra Bootes.
 Virginis at placida præstanti lumine signat,
 Stella humeros, Helicenque ignis non clarior ambit,
 Quique micat cauda, quique armum fulget ad ipsum,
 Quique priora tenet vestigia, quique secunda
 Clunibus hirsutis & qui sua sidera reddit:
 Nanque alia quibus expletum ceruixque caputque,
 Vatribus ignota præcis, sine honore feruntur.

Ad adspectum autem Bootis Virgo consti-
 tuta est, quæ Erigone dicta est, quæ inter Leonē
 & Libram in Zodiaco locum tenet. Hanc He-
 siodus Iouis & Themidis filiam esse dicit, no-
 mine Iustam. Hunc secutus Aratus dicit, quod
 cum esset immortalis, in terris morabatur, &
 a virorum aspectu se subtrahere solita, cum
 fœminis consulto ludere & conuersari videba-
 tur, & ab eis Iusta vocabatur, & nondum inter
 homines nequitiam, neque nauigationem fuisse:
 sed illam in terris moratam, æquitatem ho-
 minibus præstitisse eo seculo quod aureum di-
 cebatur. Sed postquam diminuti homines a
 pietate quienerunt, illa cum eis minime con-
 uersata est: postquam vero hominum mores
 in deterius versi sunt, in toto se e terris abstu-
 lit, & in ea parte cæli habitauit qua enumere-
 tur. Nonnulli autem eam esse Cererem, eo quod
 spicas teneat: alij Atargatin. quidam vero For-
 tunam, pro eo quod sine capite astris infertur.
 Nigidius de Virgine ita refert: Virginem Iu-

stitiam dici siue Æquitatem, quæ ab hominibus recesserit, & ad immortales merito transierit. Nam cum inter mortales conueniret omnibus locis conciliabilisque solitam consistere, & præcipere hominibus ne temere a iustitia & æquitate discederent: qui quandiu monitis eius obedirent, diu in vita sine cura & solitudine futuros: sed cum negligentius æquitatem obseruantes declinarent, insidiisque, cupiditate & auaritia alter alterum deciperet, ab hominibus discessisse; & digna cælesti memento immortale præmium pietatis possedit. Habet autem stellas in capite obscuram nimis vnā, in singulis humeris singulas, in vnaqueque ala obscuras duas: ex eis quæ sunt in dextra ala a patte humeri, est clara vna: & in singulis cubitis singulas, in singulis manibus singulas: illa quæ dextra, clarior est, & vocatur Spica: in tunica obscuras sex, in singulis pedibus singulas. sunt omnes decem & nouem.

GEMINI.

*Qua media est Helice, subiectum respice Canerum:
At capiti suberunt Gemini.*

Hic dicuntur Castor & Pollux, fratres Gemini maxima concordia: e quibus cū vnus cecidisset in pugna quam aduersus Athenienses gerebāt, alter immortalitatē accepit, quos Iupiter vtrosque cælo intulit, sideribusque Geminos nominauit, qui Salutares sunt appellati. Nam & horum stellæ ita se habent, vt occidente vna, oritur altera. Alij volunt Zethum & Amphionem esse, ideo vnus zonam, alter lyram habet. Nigidius

dius deos Samothracas dixit, quorum argumē-
 tum nefas sit enumerare, propter eos qui mini-
 steriis præsunt. item dicit Castorem & Pollu-
 cem, Tyndaridas, Geminorum honore de-
 coratos, quod principes pacationis dicantur:
 quod mare totum prædonibus maleficisque
 pacatum reddidissent, & quo in tempore nauigau-
 erint cum Iasone atque Hercule ad pellem
 inauratam auferendam, multis laboribus tem-
 pestatibusque cōflicti, periculorum atque ani-
 morum experti, impendia laboribus liberare
 studuerunt: atque cum a Ioue essent elati, pe-
 tierunt a patre, vt sibi liceret in eo cæli loco
 constitui, vnde mortalibus auxiliantes prospice-
 re possent. Quamobrem eis concessum est
 immortalis memoria locoque constitui, & ple-
 risque mortalibus auxiliantes sui conspectus
 gratiam præbent. Quorum prior habet stellas,
 in capite claram vnā, in singulis humeris sin-
 gulas claras, in dextro cubito vnā, in eadem
 manu vnā, in singulis genibus singulas, in
 singulis pedibus singulas. sunt omnes nouem.
 Alter qui Propus appellatur, is iuxta cancerum
 est, habet stellas, in capite claram vnā, in sin-
 gulis māmellis singulas, in sinistro cubito duas,
 in eadem manu vnā, in sinistro genu vnā,
 in singulis pedibus singulas, in sinistro pede
 vltimæ distantiae vnā: quæ vocatur Propus.
 sunt simul decem. Hi sunt inter duodecim si-
 gna zodiaci circuli: sed in medio circulo æqui-
 noctiali tropici hiemalis, qui Australis appella-
 tur, sita sunt.

CANCER in astris positus esse dicitur, beneficio Iunonis: Quod cum Hercules cum Hydra ad fontem Lernæum depugnaret, hic Cancer Herculis pede morfu deprehendit, vt Panyasis auctor dicit, quem miratus Hercules, calcatum contriuit, beneficioque Iunonis magnis honoribus decoratus est. idem duodecim signorum numero annumeratus. sunt in hoc signo aliæ stellæ quas Græci *ὄγχοι* dicunt: Quod cum Liber a Iunone insania obiecta fugeret, ad occursum Dodonæi Iouis, eiusque in templo responsa peteret, vt Philiscus refert, magni imbres cum grandine orti sunt, ea parte qua transiturus erat. Asinis e contrario trans-euntibus per aquas, in vno ex his sedens & ipse transuectus est sine periculo, & ab insania liberatus. Vni autem ex his effecisse dicitur, vt voce humana loqueretur, & post paucum tempus cum Priapo cõtendere cœpit de membro naturali. Priapus compressum asinum occidit. Iouis autem beneficio vtrique immortalitati honore donati, astris sunt illati. Est & altera origo, quæ infertur ab aliis: Quod cum aduersus gigantes dij bellum agerent, idem Liber & Vulcanus & Satyri asinis insidentes, profecti sunt ad pugnam. Quod genus viso tumultu, diro cum murmure rugissent, gigantes eorum voce territi fugerunt, & confestim dij de gigantibus triumphauerunt: & iccirco vna cum præsepio suo astris sunt illati, & in signo nobilis Cancris positi, cuius cursum ad occasum tendit. Habet autem stellæ in cornibus anterior-

anterioribus duas claras, & tres obscuras, quæ
appellantur Nubilum: quod circa eum videtur,
Præsepium dicitur: in ore vnam, in dextris pe-
dibus singulas: sunt quatuor obscuræ. in sini-
stris priores claras duas, in secundo vnam, in
tertio vnam, in extremo minore vnam, in testa
duas. sunt omnes XVI.

LEO.

--QVA posterior pes,

Horrentesque iubas & fulvum cerne leonem.
Hunc ubi contigerit Phœbi violentior axis,
Accensa in Cancro iam, tunc geminabitur aëtas.
Tunc lymphe tennes, tunc est tristissima tellus.
Et densas lætus segetes bene condit arator.
Ne mihi tunc remis pulset vaga carula puppis:
Dem potius ventis excluso vela rudente,
Excipiamque sinu Zephyris spirantibus auras.

LEONEM beneficio Iunonis inter astra col-
locatum dicitur, eo quod virtute cæteras præ-
cellat. Periandrus Rhodius refert eum ob pri-
mos labores Herculis memoriæ causa, honori-
fice astris illatum. Nigidius refert hunc Leo-
nem nutritum apud Lunam iussu Iunonis, &
in terra Arcadia in regione Nemeæ in spelun-
ca * Mihi dimon nomine fuerit, quam qui-
dam Aphriso dicunt, & iussu Iunonis ad Her-
culis exitium dimissum, quem Hercules iussu
Eurysthei interfecit cū Molorcho hospite suo,
cuius clauā pro viribus tributam principio est
adeptus, cum qua Leonem interfecit. itaque
postea claua pro gladio, pelle pro scuto reliquo
tempore uti cœpit, & apud omnes mortales

gratius ob virtutem haberi cœpit: Iunoni por-
 ro magis odio esse. Quapropter leonem caelesti
 memoria dignatum voluntate Iunonis nos ar-
 bitramur. Hic notabilis & maximus inter fi-
 gna est. Plerique volunt Nemeæ gymnicos
 Indos ob hunc Leonem institutos. hic totus
 figuratur. Habet stellas, in capite tres, in collo
 duas, in pectore claram vnam, in spina tres,
 in cauda media vnam, in vltima cauda claram
 vnam, in medio vtre vnam, sub pectore duas,
 in priore pede claram vnam, sub ventre vnam
 claram, in medio ventris vnam, in posteriore
 pede claram vnam, in genu posteriori claram
 vnam. fiunt omnes decem & nouem. Videntur
 aliæ stellæ obscuræ septem iuxta caudam eius,
 quæ vocantur crines Berenices, & sunt earum
 virginum quæ Lesbo perierunt. illa autem ma-
 gna & clara quæ in pectore eius est, appellatur
 Tyberone.

ERICHTHONIUS.

*EST etiam Auriga facies, siue inclita forma.
 Natus Erichthonius, qui curru sub iuga duxit
 Quadrupedes, seu Myrtoas demersus in vndas
 Myrtilos hunc potius species in sidera reddit.
 Sic nulli cursus, sic ruptis mœstus habenis,
 Perfidia Pelopis raptam gemit Hippodamiam.
 Ipse ingens transversus abit laeuam Geminorum:
 Maiorisque Vrsæ contra delabitur ora.
 Numina præterea secum trahit: una putatur
 Nutrix esse Iouis, si vere Iuppiter infans
 Vbera Cretæa mulsit fidissima capra:
 Sidere quæ claro gratum te gestat alumnus:*

Hanc auriga humero totam gerit: at manus hædos

Ostendit, nautis inimicum sidus in undis.

Orbis ab oceano celsus rapit. haud semel hædi.

lactatam videre ratem nautasque pauentes.

2. *Sparsaque per sanos morientum corpora fluctus.*

Hic agitator Erichthonius dicitur fuisse Vulcani & Mineruæ filius. Qui Vulcanus cum Ioui fulmen efficeret, ab Ioue promissum cepit, ut quidquid vellet præsumeret. ille Minervam in coniugem petiuit. Iupiter imperavit Mineruæ ut virginitatem defenderet. Dumque cubiculum introirent, certando Vulcanus semen in pavimentum iecit, unde natus est Erichthonius, quem Minerva in cista abscondit, draconeque custode appposito, duabus sororibus Aglauro & Pandroso commendavit. Hic primus currus homines equis iunctis docuit similes quadrigæ Solis facere. primum Panathenæa cōstituisse, arcem templumque adificasse dicitur. Quem Iouis miratus astris receptum memoriæ tradidit. In hoc signo & Capra est, quam in humero portat, quæ Iouem nutriuit. Itemque eius filij Hædi, quos auriga in brachio portat, qui fluctus significare dicuntur, noscuntur. Musæus de capra hoc refert: Datur Iouis infans nutriendus Themidi Althææ quæ fuit domina capræ, quæ ex ea Iouem nutriuit. Esse autem hanc capram filiam Solis dicunt, cuius aspectus tam atrox fuisse dicitur, ut Titanes eam timerent, rogarentque matrem Terram, ut eam abderet. Terra autem in antro clausam Amalthææ tradidit custodiendam, ibique

Iouem cum cura Amaltheæ educasse. Qui cum esset iuuenis, & ille contra Titanes inermis vellet pugnare, eius pellem dicitur acceptam pro scuto habuisse, quod semper Titanibus agitator timori fuerit: & dicebatur media pelle Gorgoneum caput habere. eo tectus regimento capræ, tergo alterius pellis tecta restituit, vitæ etiam immortalitate donauit, cælique astris intulit, & eius pellem appellauit. Aliis placet agitatorem Myrtilum esse Mercurij filium OEnomai aurigam, & a patre Mercurio astris illatum, cuius caput nō multum distat ab Helice: genua apponuntur Geminis, pedes iuxta Tauri cornua. Habet autem stellas, in capite vnam, in singulis humeris singulas, sed ea est clarior quæ in sinistro humero est, & appellatur Capra: in singulis genibus singulas, in dextra manu vnam, in sinistra duas, & super ipso brachio stellas duas, quæ vocantur Hædi. sunt omnes simul decem.

T A V R V S.

*AURIGÆ pedibus trux adiacet ignea Taurus
Cornua fronte gerens, & lucidus igne minaci,
Quem Liber ignarum celi formando docebat:
Et caput, & patulas nares, & cornua Tauri:
Fronte micant Hyades: quæ cornua flamma sinistri
Summa tenet. sub hac eadem, vestigia dextra
Aurigæ, mediaque ligant compagine diuos.
Myrtilos exoritur summo cum Piscibus orq̃,
Totus cum Tauro lucet, ruit oceano bos
Ante, super terras cum fulget Myrtilus orq̃.*

PORRO Taurum inter astra quidam putant
possi-

positum, propter Iouem quod in bouem sit fabulose conuersus. Nigidius hūc Iouem a Neptuno fratre per gratiam adduxisse, qui in figura Tauri sensum humanum haberet quem Iouis Sidonem misit, vt Europam Agenoris filiam ad se portaret, isque per pelagus Sidonem venit, ibique Europam inter æquales suas ludentem in templo Æsculapij cōspexit, eamque repentino arreptu collocatam suo tergo deuexit ad Iouem in insulam Cretam. Ob hāc igitur causam Iupiter Taurum sideribus dignatus est immortalī memoria inferre. Eratosthenes dicit hunc esse qui coīit cum Pasiphac, cuius priores partes apparent, reliquum corpus non apparet propter fœmineum sexum. Spectat autem orientem. In signo autem Tauri frons & facies, Hyades vocātur, quas Pherecydes Athenæus nutrices Liberi dicit, quæ Dodonides nymphæ vocantur. Quæ cum a Lycurgo captiuitatem timentes, fugerent Thebas, ne sibi a Iunone aliquid paterentur, Iupiter cælo illatas sideribus honorauit, Hyadesque appellauit, quod nascente Libero eas inuenerit, quas in signum temporis posuit: vel quod sint pluuiiales: ^{vev} enim pluere est, quia earum ortus imbres concitat: vel quia in modum γ literæ positæ sunt. Musæus & ista refert, Ex Atlante & Hyaduodecim filiæ procreatæ sunt, & filius Hyas, quem dum ab apro vel leone occisum sorores omnes nimis diligētes flerent, obierūt. e quibus quinque stellas figuratas Hyades appellauerūt: septem autem, pleiades. Myrtilus autem quin-

que filias Cadmi esse dixit. Habet autem Taurus stellas, in capite quinque, quæ Hyades appellantur: id est in cornibus singulis singulas, in fronte duas, in naribus vnam: hæ sunt Hyades: in singulis genibus singulas, in ungue anteriore duas, in palcaribus duas, in collo vnam, in dorso tres, e quibus nouissima splendida est: in ventre splendidam vnam, in pectore vnam, in palla vnam. sunt omnes xviii. ab excisione Tauri vsque ad id quod septem stelle, sunt quas quidam Pliades vel Pleiades dicunt, quæ non videntur simul, eo quod septima obscura sit.

CEPHEVS.

*IASIDES etiam calum cum coninge Cepheus
Ascendit, rotaque domo: quia Iuppiter auctor
Est generis. prodest maiestas saepe parentis.
Ipse breuem patulis manibus stat post Cynosiram.
Diducto passim quantum latus a pede dextro;
Cepheus extremam tangit Cynosurida caudam:
Tantundem a leuo distat minor: utraque inngit,
Regula. Cepheos vestigia balthæus ambit.*

CEPHEVS in ordine quarto loco positus est, quem Septentrionalis circulus occupat, a pedibus vsque ad pectus: reliquus medius est Arturo, Æstiuo tropico circulo. fuit ergo, sicut Euripides scribit, Æthiopum rex, Andromedæ pater, qui filiam suam ad cetum dicitur exposuisse, quam Perseus saluauit: eiusque causa, & ipse pater beneficio Mineruæ sit astris illatus. Habet quidem stellas, in capite splendidas duas, in singulis humeris singulas, in singulis manibus singulas claras, in singulis cubitis obscuras

singulas, in zona tres obliquatas, in dextra co-
xa vnam, in sinistro genu duas, supra pedes qua-
tuor, in ultimo pede vnam. sunt omnes XIX.

CASSIEPEIA.

5 *Q*UA *latus afflexum sinuosi respicit Anguis,*
Cassiepeia virum residet sublimis ad ipsum,
Clara etiam pernox celo cum Luna refulget,
Sed brevis & paucis decorata in sidere flammis,
Qualis ferratos subicit clauicula dentes,

10 *Succutit, & foribus præducit vincula claustri:*
Talis dispositis stellis ipsa horrida vultu,
Sic tendit palmas ceu sit planctura relictam,
Andromedam, merita non iusta piacula matris.

CASSIEPEIA interea (vt refert Sophocles
15 carminum vates) dicitur præposuisse formam
suam Nereidibus: ob quam rem ira Neptuni
Ceto transmissio vastabatur eorum terra: expo-
stulatamque Andromeden & Ceto propo-
tam: ob quam rem longe habitus eorū diuer-
20 sus est. ita autem est Cassiepeia in sella sedens.
Habet in capite stellam claram vnam, in singu-
lis humeris singulas claras, in dextra mammilla
claram vnā, in dextra manu claram & magnam
vnam, in sinistra manu claram vnam, in umbili-
25 co claram & magnam vnam, in sinistro femore
duas, in eodem genu claram vnam, in vnoquo-
que angulo sellæ in qua sedet, singulas claras.
sunt omnes XIII.

ANDROMEDE.

30 *N*EC *procul Andromede, totā quā cernere nondum*
Obscura sub nocte licet, sic emicat ore,
Sic magnis humeris candens nitet, ac media ambie,

*Ignæ substricta fulget qua Zonula palla.
Sed pene facies remanet, districtaque pandit
Brachia, ceu magni teneantur robore saxi.*

ANDROMEDA filia fuit Cephei & Cassiopeia, quæ adamata est a Cupidine, & datum est responsum ut traderetur Ceto ad deuorandum. Quæ suspensa inter duos montes, & exposita Ceto est cum omnibus ornamentis. a Perseo autem liberata est, & ob id Persea dicta: beneficioque Mineruæ astris recepta est. Euripides eam dicit intra astra collocatam, ut labor Persei æternus pateret, manibus eius extensis, quæ admodum Ceto opposita est. Quæ cum a Perseo liberata esset, neque patri, neque matri voluit commorari, sed continuo cum Perseo profecta est. Habet stellas, in capite claram vnā, in singulis humeris singulas, in singulis cubitis claras singulas, in dextra manu clarā vnā, in eodem brachio claras duas, in zona tres, sub zona quatuor, in singulis genibus, claras singulas, in dextro pede duas, in sinistro pede vnā. sunt omnes XXI.

EQVVS. DIMIDIVS.

ANDROMEDÆ veroradiat quæ stella sub ipsa
*Aluo, fulget equus: tres armo, sed latera aquis
Distingunt spatia: capiti tristissima forma,
Et cernix sine honore obscuro lumine sordet.
Spumanti mandit sed qua ferus ore lupato,
Et capite & longe ceruice insignior exit
Stella nitens, armis laterique simillima magno.
Nec totam ille tamen formam per singula reddit.
Primo præstat equo, medio rapta ordine membra*

Desti-

Destituunt, visus radiis hinc surgit imago.

Gorgonis hinc proles in Pierio Helicone,

Verrice cum summo nondum decurreret unda.

Museos fontes dextri pedis ictibus hausit.

Inde liquor genitus nomen tenet Hippocrenen.

Fontes nomen habent, sed Pegasus æthere summo

Veloces agitat pennas, & fidere gaudet.

EQUUS præterea dimidius est, priore parte patens vsque ad umbilicum. Aratus dicit super Geniculatorem situm, & iam astris illatum, eo quod a celsitudine Heliconis montis percusso pede dextro aquam produxit, quem liquorem Hippocrenen dicunt. Quidam pro eo quod Iouis eo usus fuerit. Nonnulli vero Pegasus putant qui ad astra pro Bellerophontis interitu euolauerit. Euripides dicit Melanippen Chironis filiam esse, quæ compressa, grauida profugit in Pelion montem: & dum a patre comprehendere timeret, deorum mitericordia conuersa in equum ad astra conscendit, cuius posteriores partes corporis propter fœminei sexus pudorem non videntur. Habet autem stellas, in facie claras duas, in capite claram vnā, in singulis auribus singulas claras, in maxilla vnā, in ala proxima capiti claram vnā, in humero alæ dextræ vnā, in media ala vnā, in extremis pennis vnā, in armō vnā, in pectore vnā, in spina vnā, in umbilico claram vnā, in singulis genibus singulas, in singulis ungulis singulas. fiunt omnes XVIII.

ARIES.

INDE subest Aries, qui longe maxima torrens

Orbis, & ad finem spaciis non tardior oram
 Peruenit, & quando grauiore Lycaonis Arctos
 Axem vel tutor quem tanto gravior ille
 Distantes cornu properat contingere metas.
 Claraque non illi est facies, nec sidera possunt,
 Officiat si Luna, sua virtute nitere.
 Sed quarendus erit Zona ratione micantis,
 Vt chela, candens aut baltheus Orionis.

ARIES, vt Hesiodus & Pherecydes dicunt,
 inter astra collocatus est, propter Phrixum & 10
 Hellen Athamantis & Nebulæ filios. Qui cum
 nouercam occidere vellent, infani a Libero di-
 cuntur effecti: qui dum in filua errarent, mater
 eis arietem aurata pelle fertur adduxisse: qui
 cum nauigare vellent, in mare proiecti sunt, 15
 quod pelagus ab Helles nomine Hellespontus
 vocatur. Helle autem (vt aiunt) a Neptuno sal-
 uata est, & ex ea puerum Pæonem genuit. Phri-
 xus autem insidens præparato arieti, Colchos 20
 adductus est ad Æetam regem, ibique Arietem
 Marti immolauit, eique suam auream pellem
 cōcessit, antequā inter astra processisset, quam
 Draco custodiuit. Genitum autem hunc Arie-
 tem dicunt ex Neptuno & Theophane Altidis 25
 filia: quam cum adamasset, in insulam Crinnis-
 sam traduxit, inque ouem conuertit, cum qua
 in Arietem mutatus concubuit, ex qua Aries
 chrysouellus natus. Nigidius hunc Arietem di-
 cit ducem & principem esse signorum zodiaci
 circuli. Immortali autem honore donatum, 30
 quod cum Liber exercitum in Aphricam du-
 ceret, & aquæ inopiam pateretur, subito Aries
 ex

10 arena exiit, & Liberum cum suo exercitu ad
 15 aquam perduxit diuinitus. Hoc facto Liber
 cum Arietem Iouem Ammonem appellauit,
 eique fanum magnificum fecit, eo in loco in
 20 quo reperta est aqua, & abest ab Alexandria iti-
 nere dierum nouem, locus arenosus & serpen-
 tum multitudine plenus, & ab arena Ammon
 est nominatus. Præterea Aries dux aquæ, im-
 25 mortalis mutatus, & cæli sidera cōsecutus. Con-
 uertit autem caput ad Taurum, ipse autem as-
 sequitur aliis signis. Habet autem stellas, in ca-
 pite vnam, in auriculis tres, in collo duas, in
 30 summitate pedum anteriorum singulorum sin-
 gulas, in dorso quatuor, in cauda vnam, in ven-
 35 tre tres, in summitate singulorum pedum po-
 steriorum singulas. sunt omnes xviii.

DEL T O T O N.

40 *Est etiam propiore deum cognoscere signo,
 Deltoton, si quis domum hoc spectabile Nili,
 Diuitibus veneratum vndis in sede notarit.
 Tres illi laterum ductus, æquata duorum.
 Sunt spacia, vnius breuior, sed clarior ignis.
 Hinc Aries iuxta medium Deltoton habebit.*

45 *SUPER* caput Arietis non longe ab Andro-
 medæ pedibus adiacet signū quod Græci ob si-
 militudinē Deltae literæ, Deltoton vocāt: Lati-
 ni autem ob proprietatem formæ, Triangulum
 dicunt. Quod quidam a Ioue per Mercurium
 50 inter astra positum dicunt, super caput Arietis,
 pro eo quod obscurum esse dicitur. Quidā vero
 dicunt Egypti esse effigiem, stellis figuratam in
 tribus angulis, id est trigono, & Nilum talem

ambitum facere. Habet autem stellas tres, in singulis angulis singulas, e quibus vna est clarior.

PISCES.

INTER lanigeri tergum, & Cepheida mœstam
Hinc ultra gemini Pisces, quorum alter in austrum
Tendit, Threiciam boream petit alter, & audit
Stridentes auras, niveus quas procreat Hamus.
Non illis liber cursus, sed vincula canda
Singula verunque tenent vno coëuntia nodo.
Nodum stella premit Piscis qui respicit auras
Threicias. dextrā Andromeda cernuntur ad vlnam.

PISCES hi sunt, & maior Piscis. Nigidius hos Pisces dicit in flumine Euphrate fuisse, & ibi ouum inuenisse miræ magnitudinis, quod voluentes eiecerūt in terram, atque ita columbam infedisse, & post aliquot dies exclusisse eam Syriæ quæ vocatur Venus: maxime quæ misericors ad homines pertinebat: quæque multa quæ ad vtilitatem hominibus verterentur, ea dicitur inuenisse. Quæ, quoniam Iouis sapius a Mercurio laudari nominarique audiret, quod in deos religiosa, in hominibus officiosa diligenter fuerit, rogata a Ioue quod sibi optanti tribui postularet: illa ait, Vt pisces qui suam originem seruassent, immortalis præmio afficerentur. Iupiter in duodecim signis Pisces siderum splendore decorauit. Vnde hodie quoque Syri neque hos Pisces edunt, & columbas potestate decorant. Horum autem vnus aquilinus est, alter australis, ex aduerso caudis vtrunque positus. Habent inter se alligamentum luteum,

teum, continens vsque ad priores pedes arietis. Andromedæ autem humerus dexter, piscis est signum. Habet idem aquilonius stellas duodecim. Alligamentum luteum, quo continetur in parte boreæ, habet stellas tres, in parte noti tres, ad orientem tres, ad occidentem tres. Australis piscis quindecim. sunt omnes xxxix.

PERSEVS.

TANTVS & ille micat, tantum occupat ab Ioue celi.
 10 Dextra sublata simulis, prope Cassiopeiam:
 Sublimis fulget pedibus: properare videtur,
 Et velle aligeris purum æthera tangere palmis.

PERSEVS quidem ex Danae & Ioue natus est. Iupiter enim in similitudinem aurei imbris
 15 se transformans, oppressam delusit Danaen, Acrisij regis Argiuorum filiam, quam pater a Ioue vt vitiatam cognouit, intra arcam includens, præcipitauit in mare: quæ delata ad
 20 Italiam, inuenta a quodam piscatore, & oblata regi, eam sibi fecit vxorem, vna cum Perseo quem enixa est in mari. Qui missus ad Polydecten regem insulæ Seriphi, acceptis a Mercurio talaribus, & a Vulcano harpe adamantina, per aëra iter faciens ad Gorgones Phorci
 25 filias venisse perhibetur, quæ angues pro criminibus dicuntur habuisse, quosque vidissent in lapides conuerrere. Gorgones tres feruntur fuisse sorores, vno oculo, vna pulchritudine
 30 inter se communicantes: quarum nomina putantur, primæ Stheno, secundæ Euryale, tertiæ Medusa. Quidam vero eum a Minerva missum dicunt, & ab ea clypeum vitreum ac-

cepisse, per quem videre nec videri ab eis posset. Qui cum Gorgones dormientes inuenisset, caput Medusæ abscidit & Mineruæ tradidit: quod illa in suo pectore aptauit, vt in bello terribilior esset. Perseum autem inter sidera collocauit. Habet autem stellas, in capite vnā, in singulis humeris claras singulas, in manu dextra clarā vnā, in eodem cubito vnā, in manu sinistra vnā, in dextra parte lumborum clarā vnā, in sinistro femore clarā vnā, in singulis genibus singulas, in singulis tibiis singulas, in singulis pedibus singulas, in capite Gorgonis circumquaque tres, in harpe vnā. fiunt omnes xviii.

PLEIADES.

SIDERA communem ostendunt ex omnibus ignem. Septem traduntur numero, sed carpitur vna, Deficiente oculo distinguere corpora parua. Nomina sed cunctis seruauit fida vetustas: Electra, Alcyoneque, Celanoque Taygeteque, Et Sterope, Meropeque simul, formosaque Maia, Califero genita, si vere sustinet Atlas Regna Iouis, superosque, atque ipso pondere gaudet. Lumine non multo Pleias certauerit astris: Præcipuo sed honore ostendit tempora bina: Cum primum agricolam ventus supereminet auster, Et cum surgit hiems portu fugienda peritis.

PLEIADES a pluralitate Græci vocant: Latini, eo quod vere exoriantur, Vergilias dicunt. Dicit autem Pherecydes Athenæus, septem sorores fuisse, Lycurgi filias, ex Naxo insula: & pro eo quod Liberam educauerunt, a Ioue

a Ione inter sidera sunt relatæ. Harum nomi-
na putantur, Electra, Alcyone, Cæleno, Aste-
rope, Merope, Taygete, Maia: quarum septi-
ma, vt ait Aratus, vix intueri potest, quam
quidam præ timore Orionis fugisse putant:
quidam a Sole persecutam arbitrantur, voca-
tamque Electram, quæ non sustinens videre
casus pronepotum, fugerit. Vnde & illam dis-
solatis crinibus propter luctum ire asserunt,
& propter comas, quidam Cometen appel-
lant. Nonnulli vero Meropen esse autumant,
quæ nupta a quodam viro nominata est Hip-
podamia. Musæus autem refert filias Atlan-
tis fuisse septem, ex quibus sex claræ sunt, vna
obscura. cum diis concubuerunt, tres cum Io-
ue, & ex Electra Dardanus, ex Maia Mercu-
rius, ex Taygete Lacedæmon: cum Neptuno
duæ, Alcyone, ex qua Herus: Cæleno, ex qua
Lycus: cum Marte Asterope, ex qua OEno-
maus: Merope, cum Sisypho. Magnam apud
homines dignitatem habent.

L Y R A.

TEMPORA lana premitt Parthi subiecta draconis,
Summa genu subuersa tenet qua se Lyra voluit:

L Y R A M inter astra collocatam dicunt, pro-
pter honorem Mercurij qui eam cōdidit exte-
studinis similitudine, de Apollinis boum cor-
nibus: qui intendit chordas septem Atlanti-
dum numero. Regrediente igitur Nilo ad suos
meatus, inter cætera relictæ etiā testudo est, quæ
cum putrefacta fuisset & nerui eius extensi in-
tra corium remansissent, percussa a Mercurio

sonitum dedit: in cuius similitudinem Mercurius Lyrā fecit, quam postea Apollini datam, alij Orpheo dicunt, eo quod vnus ex musis, id est Calliopæ sit filius. fecit autem chordas nouem iuxta numerum musarum. Tantæ nanque dicitur dulcedinis in modulando fuisse, ut arborea, saxa, bestias, atque inferos commoueret ob conjugis Eurydices desiderium ad inferos descendens. Qui cum Apollinem maximū deorum honoraret, Liberum autem patrem a quo fuerat glorificatus minime glorificaret, sedens in Pangeo monte, & expectans solis ortum, Liber indignatus misit Bacchas, ut Æschylus scribit, quæ eum membratim discerperent: collectisque membris eius sepelierunt eum in Lesbiiis montibus: eius Lyrā Musæo dederunt, Iouemque rogauerunt, ut eius memoriam astris inferret. Habet autē stellas, in vtrisque pectinibus singulas, in cacumine chordarum singulas, in vtrisque humeris singulas, in fundo vnā, in modulo vnā, in tympano claram atque candidā vnā. sunt omnes nouem.

CYCNAVVS.

CONTRA spectat auem, vel Phæbi quæ fuit olim
Cycnus de thalamis candens, qui lapsus adulter
Furta Iouis falsa volucer sub imagine texit.
Haud mediū fulgoris erunt pennæ: vtræque lata,
Dexterio iuxta regalem Cepheos vlnā,
At laua fugit instantem sibi Pegason ala.

CYCNAVVS dicunt inter astra constitutum eo
quod Iupiter in Cycnum transfiguratus euolauerit

lauerit in ramum Atticæ regionis, ibique com-
 presserit Nemefin, quæ & Leda dicitur (vt re-
 fert Crates tragicædiarum scriptor) quæ enixa
 est ouum, vnde nata est Helena: sed quoniam
 Iupiter rursus in cælum in Cycnum transfigura-
 tus se recepit, vt fuit pennis tensus, simulacrum
 eius sideribus reliquit. Habet autem stellas, in
 capite claram vnâ, in dextra ala quinque,
 vnâ claram quæ est erga collum, in sinistra
 ala quinque, in pectore vnâ, in cauda vnâ,
 quæ est amplissima. sunt omnes XIII.

AQUARIUS.

OCEANO mersus, sopitas condere flammâs,
 Imbres, occasus ortusque intercipit ora.
 Et cum terrores auget nox atra marinos,
 Multum clamatos frustra spectaueris ortus.
 Tunc rigor, aut rapidus ponto tunc incubat auster,
 Tarda ministeria, & nautis tremor alligat artus,
 Et rationem animi temeraria pectora soluent.
 Nulla dies oritur, quæ iam vacua æquora cernat,
 Puppibus & semper tumidis ratis innatet undis.
 Interea tentare undas inuat, aspera sed cum
 Assultat lateri deprensa spuma carinæ,
 Tunc alti curuos prospectant littore portus:
 Inuentasque alij terras pro munere narrant,
 Interea exanimat pauidos instantis aquæ mons:
 Ast alij procule terra iactantur in altum:
 Minuit & hos breue lignum, & fata instantia pellit,
 Et tantum a leuò, quantum rate fluctibus absunt.

PORRO Aquarius nomen accepisse dici-
 tur, quod eius exortu imbres plurimi fiât. Qui-
 dam volunt Ganymeden eum esse, Troili &

Callirrhoes filium, qui cum in Ida monte venaretur, ob nimiam pulchritudinem a Ioue adamat, & per aquilam raptus, inter astra est collocatus. Dehinc Aquarius dictus est, quod vndas funderet. Nigidius Hydrochoon siue Aquarius existimat esse Deucalionem Theſſalum, qui maximo cataclyſmo ſit relictus cum vxore Pyrrha in monte Ætna, qui eſt altiffimus in Sicilia. & poſteaquam ſe & vxorem ſuam in terra relictum cenſuit, orbitatis & vaſtitatis miſertus, ab Ioue precari cœpit, vt aut & ipſi interirent, aut hominum genus reſtituerent. Iupiter reſpondit, & per ſortem indicauit, vt lapides quos ante ſe reperiffent, poſt ſe iactarent. Reuerſi itaque, quotquot Deucalion miſit, viri fiebant: quos Pyrrha, ſcœminæ. Quo facti rursus hominum genus natum eſt: ob quam rem *λῆος* Græce populus dicitur, quia lapis antiquitus Græce *λῆος* appellabatur. Ab antiquis quidem dicitur Ariſteus filius Apollinis fuiſſe, quem Apollo dicitur ex Cyrene procreaſſe, quam compreſſit in monte Orpheo, qui Cyrenis eſt appellatus. Ariſteus dicitur omnibus artibus doctus fuiſſe, quibus cæteros homines ad bonos fructus vtilitatemque perducebat. Is cum Caniculæ ſignum peſtiferum oriretur, & ſtatim præſentes fructus læderentur, & homines diuturna peſtilentia afficerentur, factum eſt vt a diis impetraretur, maxime Neptuno, Iouis fratre, ne tempeſtatibus & vêtis pateretur genus humanum affici indignis calamitatibus. Itaque venia data, conſtitutum eſt

est a diis, ut Caniculæ stellæ exortu, venti perflarent dies circiter quadraginta, eiusque pestilentia vim abscinderent. Quapropter Aristeus ad diis inter astra est collocatus. Habet autem Aquarius stellas, in capite obscuras duas, in singulis humeris singulas amplas, in sinistro cubito unam, in dextro cubito unam, in singulis manibus singulas, in singulis mammillis singulas, sub māmillis singulas, in dextro lumbo unam, in singulis genibus singulas, in dextra tibia unā, in singulis pedibus singulas. sunt omnes **xxiii**. Effusio vero aquæ dextra læuaque, fit stellis **xxxi**. Quarum duæ splendidæ sunt, cæteræ vero obscuræ.

CAPRICORNVS sane similitudinem habet **Ægipanos**: habet enim posteriorem partem **Piscis**, priorem **Capricorni**: & hunc honorem dicitur assecutus, eo quod cum **Ioue** sit nutritus. **Epimenides** dicit in **Ida** utrosque nutritos, & ad **Titanum** bellum cum **Ioue** esse profectum: quem **Iuppiter** victor astris intulit, quod eius opera dii armati essent: itemque matrem eius **Capram**, quod **Dicolon** inuenisset in mari, ideo **Piscis** cauda notatam. **Nigidius** **Capricornum** refert immortalī honore donatum, quo tempore **Typhon** in monte **Tauro** speluncam haberet, & **Ægyptum** incoheret, ab **Ioue**que cōcessum habuisset, quemadmodum diis posset obsistere, cum eis consiliū panderet, si neque terras relinquere vellent: neque **Typhonis** immanitati resistere, dii possent, inculte figuras immutauerunt, in quā quis veilet,

seu bestiam, seu volucrem, seu piscem pecu-
 demve, Typhon se in capram transmutasset:
 itaque immortales figuris ignotis Typhonis
 ante oculos crebro versabantur: unde adhuc
 maxime pro diis multas bestias obseruant co-
 luntque Ægyptij. Et cum venit Typhoni nemi-
 nem deorum aduersari, sibi met vacuam cogno-
 uit dominantibus, arbitratus deos se veritos,
 propter metum: dominabatur imperitis fortu-
 nae varietate, & periculi magnitudine instantis. 10
 Nam post xviii. dies dicitur consilium de eo re-
 pente a diis factum vt interficeretur: ob idque
 vique hodie in Ægypto hos dies, id est xviii. se-
 fto perpetuo, annis singulis instituerunt: in
 quibus diebus qui nascitur, amplius quam eos 15
 non viuit. Typhon autem fulmine interficitur
 ab Apolline, in templo Ægypti Memphis, vbi
 mos fuit solio regio decorari reges qui regna-
 bant. Ibi enim sacris initiabantur primum, vt
 dicitur, reges, satis religiose tunicati: & Tauro 20
 quem Apim appellant, iugum portare fas erat,
 quem deum maximum Ægyptij existimant. &
 per vicum vnum duci, vt periti existimabant,
 labore humanæ necessitatis, vt crudelius quæ 25
 sub eis sint abutantur. deducitur autem a sa-
 cerdote Isis in locum qui nominatur Ady-
 tos, & iureiurando adigitur, neque mensem,
 neque diem intercalandum, quem in festum
 diem immutarent, sed ccc. xv. dies peracturos,
 sicut institutum est ab antiquis. Sed illo reuerta- 30
 taur unde digressi sumus. Igitur dii postea quam
 Typhonem poena affecerunt & interfecerunt,
 san-

sancta astrorum memoria decorauerunt, & ei
nomen Ægyptij, Ægipana imposuerunt, quod
cum tanti dii se in bestias cōuertissent, Typhon
se in Capram transfigurabat: oppidumque ma-
gnificum in Ægypto ædificauerunt, quod Pa-
nopolin appellauerunt. Habet autem stellas, in
singulis cornibus duas, in naribus clarā vnā,
in capite claras duas, sub collo vnā, in pecto-
re duas, in anteriore pede vnā, in summitate
10 ipsius pedis vnā, in dorso septem, in ventre
quinque, in caudæ extremitate claras duas. sunt
omnes xxxvi.

SAGITTARIUS.

BELLIGERVM Titan etiam cum cōtigit arcum,
15 Ducentemque ferunt sinuato spicula neruo,
Iam clausum ratione mare est, iam nauita portus
Infestam noctem fugit, ad longasque tenebras,
Signum erit exoriens nobis tum nocte suprema.
20 Scorpis ille micat super freta cœnula cauda:
Insequitur granis Arcus, & in lucem magis exit.
Tunc alte Cynosura repit, tunc totus in undas
Mergitur Orion, humeris & vertice Cephæus.

PORRO Sagittarius Scorpione oriēte ascen-
dit, quo ascendente Orion occidit totus, & Ce-
25 phæus a vertice & humeris cum manibus, in cu-
ius signi regione zodiacus circulus humillimus
est propter equina crura. Quidam negant, di-
centes nunquam Centauros vllis sagittis vfos
fuisse. Quidam autem dicunt, quod quadrupe-
30 des esse non videantur, sed stans bipes sagitta-
rius. Hic autem homo equinis pedibus est, &
caudam habet veluti sagittarij. Sositheus autem
tragœdiarum scriptor, illum affirmat esse Cro-

tonem. Euphemes Musarum nutricis filium,
 & inhabitasse Heliconem, atque sagittis & ve-
 natu vitam exegisse, qui inter Musas sapius
 commoratus, plausu cantus earum distingue-
 bat, id est ad pedem manibus plaudebat, quo
 alij timerent. Hunc Musæ beneficio Iouis altris
 intulerunt, cuius artes, id est plausus & sagittæ,
 inter mortales mansere. Nigidius de Crotone
 idem dicit, sed non conuersatum cum Musis:
 sed dum illæ cantus chorosque celebrarent,
 hunc procul auditu repentino plausu ad pedem
 feriendo oblectare canentes, ob hoc eum a Io-
 ue immortalī memoria earum rogatu dona-
 tum, quod esset nutricis earum filius, idē Ocea-
 ni nepos. Habet autem stellas, in capite duas, in
 arcu duas, in acumine sagittæ duas, in dextro
 cubito vnā, in eadem manu vnā, in ventre
 clarā vnā, in spina duas, sub cauda duas, in
 anterioribus geniculis singulas. sunt omnes
 xv. Reliquæ vero septem, subter crura, simi-
 les quidem sunt posterioribus, quæ non osten-
 duntur, quod Centaurus duplex sit: iaculum
 autem eius, ex quo dicunt omnes Cyclopes ab
 Apolline interfectos, qui Iouis fulmina fuc-
 rant, absconditum fertur ad aquilonem, & per-
 acta, ac potius sedata lite, assumptum, & ad
 pedes sagittarij inter astra collocatum. Habet
 autem stellas quatuor, in summo vnā, in me-
 dio obscurā vnā, in pennis duas, vnā vero
 splendidiorem aliis.

A Q V I L A.

VNGVIBVS innocuis Phrygiū rapuit Ganymedem
 Et

*Et celo appositus custos quo Iuppiter arsit:
In puero, luit excidio quem Troia furorem.*

AQVILAM sane inter astra collocatam dicunt, propter Ganymedem Iouis ministrum, quem rapuit in cælum. est enim ea signum Iouis, quod cum dij omnes volucres inter se diuiderent, eam in portione sortitus sit Iouis. quod altius cunctis volantibus euolet, & pene inter omnes principatum teneat, & quod sola auium Solis radiis non terreatur. Nanque ita est spectans ad orientem pennis tensis. Aglaosthenes dicit Iouem in aquilam transfiguratum, Naxiam regionem ubi nutritus fuerat petiisse, & regnum accepisse. Egresso vero de Naxo cum aduersus Titanas proficisceretur, & sacrificium faceret, aquilam ei in auspicio apparuisse, & fulmina ministrasse, quam bono omine acceptam tutelæ suæ subiecisse. Habet autem stellas, in capite claram vnā, in humeris singulis alarum singulas, in pectore obscuram vnā. sunt omnes quatuor. Sagitta autem quam tenet in pedibus, dicitur sagitta Apollinis fuisse, cum qua Cyclopes interfecit, eo quod Iouis fulmina facerent, quod eo telo Æsculapius eius filius a Ioue esset interfectus: quam sagittam astris illatam in memoriam virtutis suæ reliquit. Habet autem stellas quatuor, in summo vnā, in medio vnā, in pennis sagittæ duas.

DELPHINVS.

*SIDERA quæ mundi pars celsior æthere voluit,
Quæque vident boream, ventis assueta serenis*

*Diximus: hinc alius declinis ducitur ordo,
Sentit & insanos obscuris statibus austros.*

NEPTVNVVS, vt Artemidorus refert, Amphitriten voluit in coniugiū accipere: quæ cum ob verecundiæ magnitudinem & virginittatis obseruantiam ad Atlantem confugisset, Neptunus post eam multos misit qui eam peterēt, inter quos & Delphinum misit qui eam peteret. Quæ cum circa insulas Atlantis moraretur, reperit eam, nunciauitque Neptuno: quam ille suis persuationibus ad suam perduxit voluntatem, Delphinoque maximos honores in mari tribuit, quem in astris intulit & in manu sua habere instituit. Habet autem stellas nouem, & ideo musicum signum dicitur, eo quod in numero musarum stellas habet, in ore vnam, in solio duas, in pinnulis ventris tres, in dorso vnam, in cauda duas. sunt omnes nouem. Delphinus autem non multum currit supra Capricornum.

ORION.

*TELA, caput, magnisq; humeris, sic baltens ardet.
Sic vagina ensis. pernici sic pede fulget.*

ORION qui & Incola dicitur, ante Tauri vestigia fulget, & dicitur Orion, ab vrina, id est ab inundatione aquarum. Tempore enim hiemis habet ortum cum mare & terras aquis & tempestatibus turbat. Hunc Romani Iugulam vocant, eo quod sit armatus, vt gladius stellarum luce terribilis & clarissimus: qui si fulget, serenitatem portendit: si obscuratur, tempestatem innuit imminere. Hunc Hesiodus dicit Neptuni & Euryales filiū, cui dono datū est a Neptuno.

ut super fluctus ambularet, veluti supra terram.
Qui cum Chium venisset, Meropen Oenopio-
nis filiam compressit, quem Oenopion ob iniu-
riam excæcavit, & de finibus suis expulit. ipse
cum Lemnum venisset, a Sole dicitur ei lumi-
na restituta esse, & reuersus est ad Oenopionem.
qui cum a ciuibus terra absconderetur Oeno-
pion, desperata eius inuentione, Cretam est pro-
fectus: vbi cum immodice venaretur, & a Dia-
na corripere, ait se nullam feram in terris re-
licturum. Tellus indignata Scorpionem extu-
lit miræ magnitudinis, qui pœnas magniloquē-
tiæ eius, exigeret, Iouis autem Orionem ob
virtutem astris intulit. idem rogatu Dianæ Scor-
pionem inter astra duodecim caelo collocauit,
quorum contra magnitudinem stellæ quoque
eorum amplissimæ sunt. Aristomachus autem
dicit Erythrea quendam Thebis voto petisse, ut
filium haberet: ad quem Iouis Mercurius &
Neptunus hospitio deuenerunt: qui eis hostiam
immolauit, ut filius nasceretur, cuius bouis pel-
le detracta, dii in eam vrinam fecere, iussuque
Mercurij, terra obruta est, vnde puer supradi-
ctus est natus, quem Vriionem appellauerunt &
astris intulerunt. Quidam autem dicunt Vrio-
nem Methymnæum, qui cum esset citharæ po-
tēs, rex Corinthiorum Pyranthus nomine eum
dilexit: qui cum a rege impetrasset ut ciuitatem
arte sua illustraret, & magnum patrimonium
acquisuisset, consenserunt famuli cum nautis,
ut eum interficerent: quem cum vellent inter-
ficere, petiit ab eis ut ante decantaret. Cū autem

citharæ sonus cum voce eius audiretur, Delphini circum nauim venerunt, ille super vnum ex his se præcipitauit, qui eum sublatū ad Regem Pyrāthum Corinthum detulit. Delphinus subductis per æstum aquis exanimatus est. Qui cum suos casus Pyrantho narrasset, iussit rex Pyranthus Delphinum sepeliri, & ei monumentum fieri. post aliquantulum temporis nauis qua Orion deuectus fuerat, Corinthum delata est. Nautas cum ad se adduci rex imperasset, & de Orione inquireret, dixerunt eum obiisse. Quibus ille, Craftino, inquit, die ad Delphini monumentum iurabitis: eosque custodiri mandauit, atque Orionem ita ornatum sicut se præcipitauerat, in monumento Delphini delitescere. Cum autem adducti per Delphini monumentum iuraret Orionem obiisse, & de monumento prodiisset, illi eum videntes obmutuerunt, ibique regis imperio crucifixi sunt. Dehinc Iouis miseratione dicitur Orion cum Delphino inter astra positus. Nigidius autem refert quodam tempore Iouem cum cæteris diis apud Musæum Bisthonorum regem hospitio dapsum copiosoque affectu prædito in hilaritate constituisse, vt in corio Tauri qui tunc immolatus fuerat, mingerent, eoque loco in corio terra obruta natus sit Orion: qui factus adolescens digna deorum forma atque egregia virtute incitatus, immortalī memoria obtēperabat, quibus ortus dicebatur. Nam cum in Celinio venaretur, Dianam irridens contēnebat eius opera, quæ in monte constituebat. Itaque Diana

mi-

missile dicitur Scorpionem qui Orionem vita priuaret: Orion vita priuatus, sideribus illatus est. Habet autem stellas, in capite claras tres, e quibus media est splendidior cæteris: in singulis humeris singulas claras, in dextro cubito obscuram vnā, in eadem manu vnā, in zona tres, in gladio quem tenet in manu, tres: in singulis genibus singulas, in singulis pedibus singulas, in mantili tres. sunt omnes xvii. & decem ex eis obscuriores.

CANIS.

*Cum retigit Solis radios, accenditur æstas,
Discernitque ortu longe sata viuida firmat:
At quibus arctata frondes, aut languida radix,
Exanimat: nullo gaudet matrisne minime
Agricola: & sidus primo speculator ab ortu.*

SIRIUS, stella est in medio Centro calī, ad quam cū Sol accesserit, duplicatur calor ipsius, & læguore afficiuntur corpora humana. Sirium autem stellam vocatam putant, propter flammæ candorem. Latini autem illam Caniculam vocant, vnde & dies Caniculares dicuntur, quia quandiu Sol in ipsa est, pestifera est, sed pro qualitate adiacentium commutatur. nam aut vincitur, aut morbosus vititur viribus. hinc est, quod cum certo tempore oritur, non semper est noxia. Quidam vero dicunt, Canem fuisse quæ Europæ cum dracone custos data est, quæ postea Minos vtrique accepit. Eandem postea ob medicinæ causam Procridi in munere datam, quæ postea Cephalus vtrique possedit, vir Procridis, qui eam ad Thebas duxit ad

vulpem Thebanorum agros infestantem: cui Canis fatum est, ne ab vllō posset interfici, itemque Vulpi. Iupiter vero Vulpem in lapidem cōuertit, & Canem astris intulit. Amphianus tragœdiarum scriptor refert, quod cum hominibus stellæ relinquerent locum, missus est legatus Canis ad Doloram: quam vt vidit, tempore tempestiuo adamauit, qui cum flagraret amore, nec posset frui, magis asperius vrebatur: calamitate accepta, & Deos adiutores inuocare cœpit. tunc Aquilo misit filios suos adolescentes, qui operam Cani traderent, & ipse flatu suo Canis ardorem sedauit, qui flatus Etesiz dicitur: amoris autem memoria remansit.

Sunt qui aliter memorent. Icarus a Libero hospitio receptus est, qui ei in munere vitem plenum vino tribuit, iussitque vt in reliquis terras propagaret. Icarus dehinc Athenæus, cum in terram Atticam ad posteros deuenisset, eis genus hoc suauitatis ostendit. pastores autem cum immoderatus biberent, ebrij facti conciderunt. Qui arbitantes Icarium malum medicamentum sibi dedisse, eum fustibus interfecerunt. Icarium autem occisum Canis qui cum eo fuerat, Mæra nomine, vlulans, Erigone eius filiz monstrauit vbi pater insepultus iaceret: quæ cum venisset, eius corpus sepeliuit, ipsaque se in monte Hymetto contulit, ibique laqueo sibi mortem consciiuit. Tunc dicitur Liber a Ioue petiisse, vt Erigonem & Icarium astris inferret. Iouis autem audita eius petitione, Erigonem signum Virginis nominauit: Icarium autem

autem patrem eius, Arcturum. Qui cum exoritur, tempestates mari terræque efficit. cumque Athenas pestilentia opprimeret, ex oraculo responsum est cessaturam pestilentiam, si per annos singulos de frugibus & vindemia Icario & Erigone primum delibaretur. Quod factum est ab Atheniensibus, qui diebus festis institutis aras constituerunt: ideo quia illam pendentem aspexerunt, quod est apud Græcos: ex quo factum est, ut soli oscillo iactarentur homines. Canis autem Icarij qui vlulans ante pedem pendentis Virginis mortuus est, Astrocyon nominatur, quod nos Canis stellam dicimus: qui ob eandem causam quando exoritur, summam pestilentiam hominibus facit. Habet autem stellas, in capite vnam, quæ Isis dicitur, claram: in lingua vnam, quam Sirium vel Canem vocant, quæ magna est & splendida: in collo duas, in singulis humeris singulas obscuras, in pectore claras duas, in anteriore pede sinistro tres, in dextro vnam claram, in extremo supra dorsum tres, in ventre duas, in sinistro femore vnam, in posteriori pede sinistro vnam, in summitate caudæ vnam. fiunt omnes x x. Situm autem est hoc signum inter hiemalem tropicum, & arcticum subterraneum qui Australis vocatur.

DASYPV S.

*Sic utrunque oritur, sic occidit in freta sidus:
Tuparium Leporem perpende sub Orione.*

LEPV S sub pedibus Antecanis & Orionis constitutus est. Hic dicitur Orionis canē fugere

venantis. Nam vt venatorem eum finxerunt aliqua de causa, ita Leporem ei ad pedes fugientem finxerunt. Quidam negant tam nobilem, tamque magnum venatorem, de quo ante in Scorpione signo diximus, & postea in ipsius figura dicemus, oportere leporem venari. Callimachusque accusat eum, quod cum Dianæ scriberet laudes, eam leporino sanguine gaudere, & eos venari dixerit. Nonnulli a Mercurio inter astra collocatum dicunt propter nimiam velocitatem, siue quod inter quadrupedes plus pariat, & quosdam fœtus pariat, quosdam vero in ventre habeat, sicut Aristoteles philosophus ait, qui de animalium ratione disseruit. Antiquitus autem dicebatur in insula Lero nullum leporem fuisse, sed ex eorum ciuitate adolescens quidam studio generis ab exteris terris leporem fœminam produxit, & ad eius partum diligentissime quæ opus essent administravit: itaque cum peperisset, & complures eius ciuitatis ad studium intendisset, & partim precio, partim beneficio mercati essent, omnes lepores alere cœperunt: quibus cum nihil daretur ad manducandum, impetu facto, omnia comederunt: quo facto insulam calamitas afflixit. itaque postea Leporis figuram astris contulerunt, vt homines meminissent nihil his exoptandum in vita, si insolenter vtantur lætitia, qua dolorem capere posterius cogantur. Habet autem stellas, in singulis auribus singulas, in pectore duas, in dorso nitidam vnam, in posterioribus pedibus singu-

singulas. sunt autem omnes VII.

ARGO NAVIS.

AT cum decurrens inhibet iam nauita remos,
Auerſamque ratem votis damnatus ab orſ,
 3 *Perlegit, optatam cupiens contingere terram:*
Sed quia pars violata fuit cœuentia ſaxa,
Numine Jovonis tutus cum fugit Iaſon,
Hæmicæ in cælo lateri non amplior, æctus
Qua ſurgit malus, qua debet reddere proram,
 10 *Intercepta perit nulla ſub imagine forma:*
Puppis demifſo tantum ſtat lucida clauo.

POST Canis igitur magni caudam, ſecundum ſtellarum ordinem Navis conſtituta eſt, quam quidam beneficio Mineruæ inter aſtra collocatam dicunt, quæque prima ab ea fabricata eſt, & mare quod antea inuium fuerat hominibus, peruium nautis ingenio fecit: quam notatam in cælo figurauit, ſed a gubernaculis uſque ad malum. Nonnulli dicunt Danaum Beli filium ex compluribus coniugibus quinquaginta filias habuiſſe: fratrem autem eius Ægyptum totidem filios. Danaum autem & filias eius interficere voluit, vt regnum paternum ſolus obtineret, easque filiis ſuis vxores a fratre popoſcit. Danaus autem cognita malitia, Mineruâ inuocauit adiutricem: tunc primum dicitur Minerua nauim feciſſe, quæ Argos appellata eſt, cum qua Danaus ex Aphrica Argos profugit. Ægyptus filios ſuos ad perſequendum fratrem miſit. Qui poſtquâ Argos venerunt, patrum impugnare cœperunt. Danaus autem vt vidit ſe eis obſiſtere nō poſſe, dedit

eis filias suas, quæ patris iussu viros suos vna nocte interfecerunt: sola Hypermnestra Linū seruauit: ob quod fanum illis factum est. cætera vero dicuntur apud inferos in dolium pertusum aquam ingerere. Habet autem Nauis 7 stellas, in puppe quatuor, in catastroma quatuor, in malo summo tres, in singulis remonibus quinq; sub carina quinq; sunt omnes xxvi.

CETVS.

*DIVERSO posita & borea vicina legenti,
Auster pistris agens duo sidera, perlegit vnum.
Nanque Aries supra Pistrim Piscesque feruntur:
Bellua sed ponti non multum præterit Annem.*

PORRO sub Ariete & Piscibus super fluuiū Cetus in cæli regione collocatus est. Dicitur autem a Neptuno missus ad Cepheum propter inuidiam Nereidis, a qua contra Cassiopeiam & Andromedam exardescerebat propter nimiam pulchritudinem. huic Ceto Andromeda proposita erat, quem Perseus interfecit, & ab Ioue astris illatus est, vt memoria actus maneret. Habet autem stellas, in caudæ extremo claras duas, a cauda vsque ad gibbum eius sex, sub ventre sex. sunt omnes xiiii.

ERIDANVS FLVIVS.

*PLANXERE ignotis Asia Phaëtonides undis
Eridanus medius liquidis inter iacet astris.
Huius pars vnda laeuum ferit Orionis
Lapsa pedem, procul a motis qui Piscibus vsus,
Vincula coniectat nodus: cristam super ipsam,
Æquore Pistris adit. sunt illi libera calo
Sidera, nonnullam specie reddentia formam:*

Sub

Sub Leporisque latus, versam post denique puppim,

Inter & Eridanum, flexusque cauumque carina.

Atque hæc ipsa notat, si nullam ferre figuram,

Sunt etiam toto sparsi sine nomine mundi

Inter signa ignes etiam, quibus & sua desit

Forma, per oppositi noscuntur lumina signi.

FLUVIUS, vt superius diximus, subter Cæ-
tum collocatus est. cæli regione cernitur, ad
quam sinister Orionis pes extenditur. Ab Ara-
to & Pherecyde Eridanus Padus esse putatur:
& ideo inter astra collocatus, quod a meridia-
nis partibus dirigere cernitur. Hesiodus au-
tem dicit eum inter astra collocatum, propter
Phaëthonta, Solis & Clymenes filium, qui
dicitur currum patris ascendisse. Cumque a
terra altius leuaretur, præ timore in Eridanum
fluvium, qui & Padus dicitur, cecidit, ab Io-
ue fulmine percussus: & omnia ardere cœpe-
runt: causaque extinguendi vniuersos amnes
immissos esse, omneque mortalium genus in-
teruisse, præter Pyrrham & Deucalionem. So-
rores quoque Phaëthontis flentes, in arbores
populos versæ sunt, lacrymæque earum in
Electrum durare dicuntur, Heliadesque ap-
pellatæ. ipsas autem nomina habuisse, Mero-
pe, Helie, Ægle, Ægiale, Petre, Phæbe,
Chærie, Dioxippe. Cycnus quoque rex Ligu-
riæ Phaëthontis propinquus dū fleret, in Cyc-
num conuersus est: id quoque monens flebile
canit. A quibusdam vero Nilus, qui & Gion ex-
istimatur, & ideo inter sidera collocatus, quod
a meridianis partibus cursum dirigat. Est autem

sidus multarum stellarum luce adornatum, & tubiacet ei stella quæ vocatur Canopus, siue Ptolemæon splendens: tangitque temonem Navis. apparet autem humillima, eo quod circa terram esse videtur, & nullum sidus inferius apparet, ob quod terrestris vocatur. Habet autem stellas, in primo flexu quatuor, in secundo tres, in tertio tres, usque ad novissimum septem, quas dicunt in ore Nili fluvij esse. sunt omnes xvii.

PISCIS.

INFIMVS Hydrochoos sed qua vestigia figit.

Sunt alia stella, qua caudam bellua flectit,

Quaque caput Piscis, media regione locata:

Nullum nomen habent, nec causam nominis ullam:

Sic tenuis cunctis iam pene evanuit ardor:

Nec procul hinc dextra diffundit Aquarius undas,

Atque imitata cadunt errantis signa liquoris.

Equibus una magis sub cauda flamma relucet

Squammi gera pistris: pedibus subit alter a signi

Fundentis latices: est & sine honore corona,

Ante Sagittiferi multum pernicia crura.

PISCIS magnus, cuius nepotes dicuntur Pisces qui in circulo zodiaco constituti sunt, dicitur in astra collocatus, eo quod decidens in Boeth stagno, Phacetus filia Veneris, in Piscem fit transfigurata, quam Syri deam nominaverunt. Quidam autem dicunt quod de stagno filiam Veneris salvauerit. Vnde usque hodie Syri Pisces argenteos in templo sacrauerunt. Est autem signum in parte australi, quod Piscibus orientibus oritur, quem Piscem dicunt Aquarii

vrnæ habere effusionem. Habet autem stellas
 xii. e quibus vna fertur esse sub pedibus Aqua-
 rij, & tres in brachiis eius. Ipsæ autem clariores
 esse cæteris noscuntur. Inter hæc sunt astra
 siue signa quæ Planetæ appellantur.

OCEANVM occasu tangit tanto & magis arte,

Thuribulum metæ vim calo suscipit, & iam

Precipiti tractu vastis dimittitur undis.

Multa dedit natura homini rata signa salutis,

10 Venturamque nouis cladem depellere suasit.

Inter certa licet numeres sub nocte cauenda,

Thuribulum. nam si sordebunt cætera celi

Nubibus obductis, illo splendore timeto,

Nepacem pelagi soluat violentior auster.

15 Tunc mihi siccentur astricto cornua velo,

Erigat, emittatque latus per inanerudentes.

Quod si deprensa turbauit lintea puppis,

Incubuitque sinu laxo, vel mergitur undis

20 Pronaratis, soluetque inimicum Nerea prora:

Vel si perspexit seruator Iuppiter æger,

Vltima persolunt iactata vota salutis:

Nec metus ante fugit, quam pars effluxerit orbis,

Quæ boream cælum spectantibus indicet ortum.

25 SACRARIVM qui & Pharus dicitur, est
 signum nauigantibus semper cōtrarium, quod
 sequitur Scorpionis caudam. Quod quidam
 locatum inter astra dicunt, quod in eo dij
 primum mutuo coniurationem fecerunt, cum
 Iouis contra Saturnum fecit, quod memo-
 30 riæ non solum astris illatum, sed etiam homi-
 nibus hoc haberet institutū, quia in agonibus
 & ludis quinquennialibus coronæ habentur,

& fœderis testes adhibentur, itemque vates
per quos futura respondentur in Sympoliis
domibus consecrantur: & iure Iupiter igneum
sibi velamen, ne eius fulminum potentia de-
prehenderetur, adhibuit. Habet stellas qua-
tuor, duas in superficie, in qua prunæ fuisse di-
cuntur, duas in vase eius.

CENTAVRVS.

*INDE per ingentes costas, per crura, per armos,
Nascitur intacta Sonipes sub Virgine dextra,
Seu prædam e siluis portat, seu dona propinqua
Placatura deos, cultor Iouis admonet aræ.
Hic erit ille pius Chiro, tutissimus omnes
Inter nubigenas, & magni doctor Achillis.
Hic humero medium scindens iter atheris alti,
Sitennem traxit nubem stellasve recondit,
Toto clarus equo, venientes nunciat euros.*

CENTAVRVS dicitur Saturni & Philyræ fi-
lius. nam Saturnus cum Iouem filium quæ-
reret in Thracia, cum Philyra Oceani filia
in equum versus dicitur concubuisse, & ex ea
Chironem Centaurum natum artis medici-
næ inuentorem, ipsamque in arborem *Φίλυ-
ρον*, hoc est tiliam versam esse, & habitasse
Chironem in Pelio monte inter homines æ-
quissimum, a quo Æsculapius medicina, A-
chilles cithara, in astrologia Hercules literis
instructi sunt: cuius hospitio cum Hercules
vteretur, sicut Antisthenes dicit, e pharetra
sagitta lapsa dicitur pedem eius vuluerasse, ac-
ceptoque vulnere illum animam exhalasse, &
ab Ioue astris illatū. est autem signum ad aspe-
ctum

Etum Sacrarij. Vnde & ad idem Sacrarium sacrificare videtur. Habet stellas in capite obscuras tres, in singulis humeris singulas claras, in dextro cubito vnam, in eadem manu vnam, in medio pectore vnam, in spina duas, in vêtre splendidas duas, in dextro lumbo claram vnam, in cauda tres, in singulis genibus retrorsus duas, in vtroque armo vnam, in vtrisque pedibus anterioribus singulas. fiunt omnes xxxiii. Quidam arbitrantur tenere in sinistra manu arma & Leporem: in dextera vero bestiolam quæ *Mejov* appellatur, & *Βύπων*, id est vtreem vini plenum, in quo libabat diis in Sacratio. Habet autem stellas bestiola, in capite vnam, in spina claram vnam, in cauda duas, in summo pede posteriore claram vnam, in anteriori pede vnam claram, in thyrsos tres. fiunt omnes xxxiii.

HYDRA.

*Hic primos ortus Crater premit ulterioris,
Vocalis rostro Corni, super Hydraque lucet.*

HYDRA, super cuius caudam Coruum sedere dicunt, & in medio Vnam asserunt, est signum in parte australi, caput deflexum habens ad Cancrum, cuius sinuosi corporis medietas est connexa sub Leone, caudam vero extendit ad Centaurum, supra quam sedet Coruus: qui Coruus ideo inter astra collocatus dicitur, eo quod fuerit in tutela Apollinis, a quo missus ad fontem, ut diis ad libandum aquam deferret: cum vidisset arbores grossos ficus habentes, volans confedit in eis donec maturæ fierent, & aquam deferre distulit: post paucos autem dies

peracto sacrificio, cum ille ficos comedisset, & se diis peccasse sensisset, denuo ad fontem ut aquam hauriret rediit, & ab Hydra exterritus vas vacuum reportauit, dicēs excessisse aquam, quæ fuerat in fonte. cognoscens Apollo sibi Coruum peccasse, prohibuit eum eo tempore aquam bibere, ut Aristoteles dicit in eo libro, qui de Bestiis scribitur. Et Isidorus in naturalibus, vel in physicis memoriæ tradidit, quod ipse peccati pœnas daret, qui & postea astris illatus est. Crater autem in medio angue positus est: caudam autē anguis Coruus appetit rostro, neque potest iuxta accedere ut bibat. Habet anguis stellas in capite, claras tres, in prima flexura sex, & vna ex eis obscura ad vltimum: in secunda flexura tres, in tertia quatuor, in quarta duas, in quinta vsque ad caudam octo claras. sunt omnes xxvi. Paululum sub prima flexura Crater siue Vrna situs est, inclinatus ad genua Virginis. Habet stellas in labris obscuras duas, per singula latera tres, in fundo duas. sunt omnes x. Coruus autem qui est ad vltimam eius caudam, spectans ad occasum, habet stellas, in capite clarā vnā, in ala duas, in cauda tres, in pedibus singulas ab vnguibus. sunt omnes sex. omnes simul sunt xxxiii.

*

*

*ÆTHERIVM venit thalamū super imbribus atrū,
Et tonitru, crebraque abscondit grandine terras.
Temperat in Geminis annum, nec crede sereno,
Nubila nec diuturna putes cum sidere Canseri
Fons erit ardentis, tamen hoc in litore certum,*

Fla-

Flagrantis placide lucens hic temperat annum.
 Cum posuit sedem Nemeæis finibus astrum,
 Virgineque & Libra, semper pendencia tantum
 Nubila continua magis in statione manebunt.
 1 Nunc quoque nulla fides calum cum Scorpion acer
 Stat super: incerta nanque omnia lege feruntur:
 Heu quantis terras tum Iuppiter ignibus omnes
 Obruet, aut glomerata cadet quam densa per astra
 Immutis grando celo, quam sæpe sonabit,
 10 Cum spatium attigerit tendentis singulaque ignis,
 Non terris imbres, ponto non flamina deerunt,
 Et celi terret sonitus mortalia corda,
 Cum sedem Egoceri Cithereius attigit ignis.
 Horridus at gelidos portendit Aquarius ignes,
 15 Hibernaque cadunt pluuia, concretæque grando.
 Piscibus a geminis sub prima recurrerit astra,
 Hesperus, hæc tibi signa feret, cum lucifer ora
 Ingreditur Venus alma polum: sed ubi Hesperus ignes
 Prouocat ætherios, & noctem ducere terris
 20 Incipit, exorians ecce hæc Citherea mouebit.
 Vere caueto imbres, & fulmina culmine ab alto,
 Phryxæum rutilo pecus irradiauerit astro
 Nubila, commixtusque fragor pluuiælibus undis,
 Flaminaque assiduo terris tumstantia pulsu.
 25 E celo diri deiectionis grandinis ictus,
 Vere magis nitido Tauri cum sidere fulsit.
 Appota Geminis eadem constantia præstat,
 Cum dederit soles, inducit nubila celo:
 Nubila cum fuerint, subitos mirabere soles:
 30 Et modo te vento gelido, modo protinus imber
 Lucens alterna superabit nube serena.
 Sin leuis ingressa est spacioli sidera Cancri,

Pacem mundus habet, non nulli corpore soles
 Pestiferi incendunt, non sidera densa solutos
 Astringunt artus: alieno tempore lenis
 Omnia pacato tum fidere temperat aër.
 Ac rapidis idem ne solibus aestuet orbis,
 Efficient magni conspectu signa Leonis.
 Virgine erunt pluuia, plerique in nube fragores,
 Concava quos reddunt incluso nubila vento.
 Detrahit autumno pluias, eademque repellit,
 Nubibus assiduus, calumque ob frigora prima,
 Extremum autumni superent glacialia terra.
 Scorpios at raris ne quis caua terra granetur,
 Horrebit pluuiis, ad diros omnia nimbos,
 Continuosque ruit, cum per sinuosa tenetur
 Cornua Centauri rapida distincta sagitta.
 Egoceros imbres, & crebro lumine ruptos
 Nubibus elidet sonitus, tremuloque nitore
 Flagrantis teli mortalia numina vincent.
 Hac eadem findens pradicat Aquarius imbrem.
 Extremis senis maria increbrescere ventis,
 Ostendunt Pisces Veneris quos stella notavit.
 Et quoniam certis exstat via cognita signis,
 Accipe quid moueat mundo Cyllenius ignis,
 Si modo Phoebei flammæ euaferit axis,
 Mutina ferens solitos per sidera cursus.
 Cum pecudum villis auratum fulserit astrum,
 Ventorumque graves, & dira grandinis ira,
 Non intermisso patienti tempore surgent.
 Quin pluias alias etiam in regione notabis
 Affore non omni: nanque est tunc imber in aruis.
 Ast ubi se Taurus sinuatis cornibus effert,
 Grandine significat. Geminis tranquilla sereni

Et placidum nautis spondet calumque fretumque,
Nubila atque imbres, aestus ac frigora miscet.
Certior ardor erit, quamvis iuuet aura fauon I,
Cum vasti calida radiabit sede Leonis.
Templa sed etherei simul ac possederit ignis,
Omnia mixta fret, pluuias meditabitur ingens,
Undique grando venit, rumpuntur culmina nimbis.
Centauri attigerit cum iam Cyllenius arcus,
Aut ubi confurgit Capricornus & ipse bisformis,
Aut subitos calo deducet crebrius imbres,
Fulminis aut iactu magnum perumpit Olympum.
Nulla serenato Capricornus nubila calo
Comparat, aut gelidos flatu, calique fragores.
Non alio melius signo pradicere possis.
Piscibus hac eadem quamvis cognoscere fas sit,
Quandoquidem exoritur mundo Cyllenius ignis.
Quid faceret primum modo cum lumine Solis,
Tempus & occasus moneat quoque discere Phæbi.
Ver erit hibernis totum execrabile nimbis,
Et crebro tonitru iunger florentia rura,
Spesque nouæ segetis quatientur grandinis ictu,
Vratur calum, magni cum regna tonantis
Ingrediens pecudis ingreditur aurea terga,
Hanc & Agenorei stellantia cornua Tauri,
Quidue ferant Gemini, rapido quid sidere Cancer,
Si penitus queras: Taurum senire videbis,
Grandine nec contra ferri ratione probanda,
Aut Cancro, aut Geminis: calidus vestigia seruat.
Hic quo dicta Leo senisque caloribus ardet.
Flatu at Geminis miscet tranquilla serenis,
Spiciferæque manu tendenti libera natu
Dissentit diua: sed ut hac ventura serena

*Nunciat, & ventis cessat mare, cessat & aër.
 Scorpions in pluuias rarus, sed nubibus aëris
 Creber agit nimbos: & saeva tonitrua portat,
 Clara Sagittiferi tetigit cum lumina signi.
 Egocero semper calo leuis excidit imber.
 Frigidus at rapidis horrebit Aquarius curis,
 Brumalesque dabit pluuias, atque igne perenni
 Cum sonitu quatiet nubes secur a laboris,
 Non frustrans animum certo me limite ducat.
 Hæc eadem tibi signa dabunt non irrita Pisces.*

SOLEM per seipsum constat moueri, non
 cum mundo verti, sed in zodiaci circuli obli-
 quitate cursum peragrarè, paulo superius dixi-
 mus: qui cum per trecentos sexagintaquinque
 dies, & quadrantem, zodiacum lustrat, & singu-
 la tricenis diebus denisque horis ac semisse, id
 est dimidia hora, transcurrat incremento dimi-
 diarum horarum quarto anno vnū diem com-
 plet, quem bissextum nuncupant, qui dies con-
 ficitur ex quadrantibus. Nam cum duodecies
 semis sex horas integras faciant, id est quadran-
 tem, hic quadrās quater ductus vigintiquatuor
 horas perficit: idem vnum diem cum sua nocte
 complet, & in quarto bissextum, vt præfati su-
 mus, efficit. Sol interea dum igneus sit, præni-
 mio motu conuersionis suæ amplius incalescit.
 cuius ignem dicunt philosophi aqua nutriri, &
 e contrario elemento virtutem luminis & ca-
 loris accipere: vnde videmus eum sæpius ma-
 didum atque rorantem. Tunc autem eclipsin
 patitur, quod Latine defectio dicitur, quoties
 Luna xxx. ad eandem lineam qua Sol vehitur,
 per-

peruenit, eique se obliiciens eum obscurat, unde deficere nobis videtur, cum ei orbis Lunæ opponitur. Signa enim tempestatis vel serenitatis hoc modo astrologi mundi cognoscenda esse dixerunt. Virgilius nanque ait, Si Sol in ortu suo maculosus sit, atque sub nube latens: aut si dimidia pars eius apparuerit, imbres futuros. item Varro ait, Si exoriens concavus videtur, ita vt e medio fulgeat, & radios faciat, partim ad aquilonem, partim ad austrū, tempestatem humidam & ventosam futuram innuit: item, si Sol inquit, rubeat in occasu, sincerus dies erit: si palleat, tempestatem significat. Nigidius quoque ait, Si pallidus Sol in nigras nubes occidat, aquilonem ventum significat. Hunc etiam Græci Apollinem appellauerunt, a quo se spiritum accipere arbitrantur. *Ἀπόλλων* enim Græce, Latine perdens dicitur, quod feruore suo omnem succum virentium decoquendo perdat herbarum. Hunc etiam diuinationis deum esse voluerunt, siue quod Sol omnia obscura manifestat in luce, siue quod in suo processu, & occasu eius orbita multimodos significatorum monstret effectus. Sol dicitur, aut ex eo quod solus sit, aut quod solito per dies surgat & occidat. Hunc etiā sine barba pingunt, quia occidendo & nascēdo semper est iunior, siue quod nunquam in sua virtute deficiat, vt Luna quæ crescit aut minuitur. Huic quoq; illam ob causam, quod aut quadripartitis temporū varietatibus anni circulum peragat, id est verni, æstatis autūni, & hiemis: aut quod quadripartito limite

diei meretur spacium. Vnde & ipsis equis condigna nomina posuerunt, id est Erythræus, Æthon, Lampros, & Philogæus. Erythræus Græce ruber dicitur, quod a matutino lumine rubicundus exsurgat. Æthon lucidus dicitur, quod tertia hora instate lucidior fulgeat. Lampros vero lucens vel ardēs dicitur, quod sit dum ad umbilicum diei contra arcticum conscenderit circulum. Philogæus Græce terram amans dicitur, quod hora nona procliuior vergens occasui pronus incumbat.

LUNA terris vicinior est quā Sol, siue quam cætera errantia sidera. Vnde & breuiore orbe celerius peragit cursum suum. Nam iter quod Sol trecentis & sexagintaquinque diebus & sex horis peragit, Luna vigintiseptē diebus & octo horis percurrit. singula vero signa Sol tricenis diebus & denis horis ac semisse. Luna autem binis diebus, & semis hora, beisse vnus, perlabitur. Vnde fit vt quantum spatij in zodiaco Luna percurrit, tantum Sol tredecim diebus expleat. Hanc quidam philosophorum dicunt proprium lumen non habere, globique eius vnā partem esse lucifluam, aliam vero obscuram & paulatim se vertendo diuersas formas effigere. Alij contra aiunt, Lunam globum suum habere, sed ignem a Sole concipere, & quātum percutitur ardescere, & quantum a Sole discedit augeri. Cum vero contra stererit, feritur ex aduerso & velut speculum, non vim, sed imaginem reddit, vnde & defectum patitur, si inter ipsam & Solem vmbra terræ interueniat. Hac enim

enim crescente vniuersa gignentia pubescunt,
 tenuesciente tenuantur: humor etiam & spiri-
 tus omnis augefcit. tumescit oceanus. quod di-
 uerso cæli & vagantium stellarum temperatur,
 atque deteritur & infra fluit, id excipit Luna
 & Soli tradit. quo & animalia vigescunt, & hu-
 mus quodammodo animatur genitali calore,
 & vt ita dixerim, viua plurimum valent in ori-
 ginibus quam in ortu sunt: languent in occa-
 lu. Ortum facit in stella quam Sol præterit,
 deinde statione matutina cum a quinto loco
 Solis steterit, in eodem manet signo, donec ab
 eodem Sole moueatur, quæ contraria est So-
 li. mane occidit, oritur simul nocte, & voca-
 tur Chronicos. Deinde rursus altero latere, a
 quinto signo deprehensa postmeridiana, sta-
 tionem facit, donec ingresso Sole idem signum
 sub radiis eius delitescens in torum occidat.
 Aspiciunt inter se stellæ ex tertio signo quod
 dicitur Trigonum, & habent maxime confu-
 sionem: item a quarto signo, quod Tetrago-
 non & Centrum vocatur, & in alterutrum ma-
 xime præstant effectû. item ex contrario, quod
 est septimum signum & Diametron vocatur,
 quæ maxime aduersum cetera disident. vel le-
 niter aspiciunt, vt sextum quod dicitur Hexa-
 gonõ. Signa tropica peregrinis nationibus præ-
 sunt, & omnino motibus & consiliis subinde
 variantur, atque permutâtur. Biformia genera-
 tione, rerum omnium repetitionem significât,
 & interim dilationem. Solida vehementer &
 instanter efficiunt, & ad exitum vel prospera

vel aduersa perducunt, sicut aspiciuntur a stel-
 lis, vel fauentibus, vel repugnantibus. Iam ve-
 ro quia de eius cursu vel ordine sub breuitate
 diximus, restat vt quid de ea Gentiles senserint
 edicamus. Lunam gentiles Dianam germanam
 Solis, quem Apollinem nuncupabant, fuisse
 se dixerunt, & sicut a Sole spiritum, ita se a Lu-
 na corpus accipere arbitrabantur. Dicebant
 enim eam viarum præsidem, & virginem, eo
 quod in via nihil pariat. idcirco igitur ambo fa-
 gittas habere dicuntur, quod ipsa duo sidera de
 cælo radios vsque ad terram emittant, ideo fa-
 ces, quia Luna illuminat, Sol & illuminat &
 exurit. ideo bigam Luna dicitur habere, siue
 propter velocitatem, siue pro eo quod nocte
 & die apparet. ideo vnum Equum album &
 alium nigrum dicitur habere, eo quod hieme
 & æstate plus luceat quam vere & autumnò.
 Diana autem Luna dicta est, quasi diana, eo
 quod die ad nocte apparet ipsa, & Luna eo
 quod luceat, & Triuia eo quod tribus funga-
 tur figuris, de qua Virgilius ait, Tria virginis
 ora Dianæ. nam eadem Luna, eadem Diana,
 eadem Proserpina vocatur, id est cælestis,
 terrestris, & infernalis. De qua quidam, De-
 tiu: Cum succincta iacer calamis, Latonia
 virgo est. Lunam voluerunt etiam apud infe-
 ros Proserpinam, seu quod nocte luceat, siue
 quod humilior currat & terris præsit: vnde
 bigam boum habere dicitur, illo videlicet
 pacto quod detrimenta & augmenta non

solum terra, sed & lapides vel cerebra ani-
 mantium, & quod magis incredibile sit, e-
 tiam lætamina sentiunt, quæ in Lunæ incre-
 mentis eiecta vermiculos parturiant. Ipsam
 Dianam ortam nemoribus volunt, simili mo-
 do quod arborum ac fruticum succo augmen-
 ta inducat. Denique clementis Lunæ abs-
 scissa ligna furfuraceis tinearum terebramini-
 bus fistulascunt. Nemoribus quoque adesse
 dicitur, quod omnis venatio plus nocte quam
 die dormiat. Endymionem vero pastorem
 amasse dicitur, duplo scilicet modo: seu quod
 primus hominum Endymion cursum Lunæ
 inuenerit, vnde & triginta annos dormisse
 dicitur: quia nihil aliud in vita sua, nisi huic
 reperiioni studuit, sicut Mnaseas in primo li-
 bro de Europa scribens tradidit: siue quod En-
 dymionem amasse fertur, quia nocturni ro-
 ris humor, qui est siderum, quique ipsius Lu-
 næ animandis herbarum succis infuderetur, &
 pastoralibus proffit successibus. Præterea signa
 tempestatis vel & serenitatis in ea videri pos-
 se antiqui dixerunt. Nigidius ait, si Luna in
 summo circulo maculas nigras habuerit in pri-
 mis partibus mensis, imbres futuros significat:
 Si in medio, nunc cum plena sint in eo cornicu-
 la, serenitatem. Cæterum si rubet quasi au-
 rum, ventos ostendit. fit enim ventus ex æris
 densitate, qua obducti Sol & Luna rubescunt,
 ite si cornua eius tetra fuerint nebula, tēpestas
 futura est. Aratus autē dicit, Si aquiloniū cor-
 nu Lunæ est porrectius, aquiloniū imminere.

Item si cornu australe sit erectius, notum imminere. Quarta autē Luna index futurarū certissima habetur aurarum. Vnde & Vergilius, Si in ortu quarto: nanque is certissimus auctor.

A BRVMA in fauonium CÆSARI nobilia sidera, significant. III. cal. Ianuarias matutino Canis occidens, quo die Attica & finitimis regionibus Aquila vespere occidere traditur. Pridie nonas Ianuarias Cæsari Delphinus matutino exoritur, & postero exoritur Fidicula, quando Sagitta vesperi occidit. Item quinto idus Ianuarias eiusdem Delphini vespertinus occasus & continui dies hiemis Italiae, cum Sol in Aquarium sentitur trāsire, quod fere XVIII. cal. Febr. euenit. VIII. Febr. Regia stella appellata Tuberoni, in pectore Leonis occidit matutino, & pridie non. Febr. Fidicula vesperi occidit.

A Fauonio in æquinoctium Cæsari significant. III. calen. Mart. quatrimum varie, & VIII. calen. Mart. hirundinis visus, & postero die exortus vespertinus. Item nonas Mart. Cæsar Cancris exortu id fieri obseruauit. VIII. Idus Mart. aquilonis Piscis exortus, & postero die Orionis exortus, & in Attica Miluus apparere obseruatur. Idibus Martiis Cæsar ferules sibi notauit Scorpionis occasus. III. cal. Aprilis Italiae Miluus ostenditur. XII. cal. Aprilis Equus occidit matutino.

Æquinoctium vernum VIII. cal. Aprilis peragivideretur. Ab eo ad Vergiliarum exortum matutinum Cæsari significant. III. non. April. in Attica Vergilia vespere occultantur. Item post

post pridie nonas Apriles in Bœotia & Chal-
 daeis Orion & gladius eius incipiunt abscondi.
 Cæsari vi. Idus Aprilis significat imbres Libræ
 occasus. xiiii. cal. Maias succulæ occidunt
 vespere, sidus vehemens, & terra marique tur-
 bidum. xvi. cal. Maias, in Attica occidunt
 vesperi, Cæsari. xv. cal. Mai. quadriduum si-
 gnificant. xii. cal. Mai. Assyriis succulæ occi-
 dunt vesperi, quod vulgo appellatur sidus pa-
 rilicium, quoniam xi. cal. Maias urbis Romæ
 natalis habetur, quo fere serenitas redditur. cla-
 ritatem observationis membrorum augmen-
 to, Hyadas appellantibus Græcis, quod nostri
 a similitudine cognominis vocabulum eis stel-
 lis propter succos impositum arbitrantur: im-
 periti appellauere Succidas. Cæsari viii. cal.
 Maias norantur dies. vii. cal. Maias Ægypto
 Hædi exoriuntur. vi. cal. Mai. Bœotia & At-
 ticæ Canis vespere occultatur, & Fidicula ma-
 ne oritur. v. cal. Maias, Assyriis Orion totus
 absconditur. Quarto autē cal. Maias Assyriis
 Canis. vi. non. Maias Cæsari Succulæ matu-
 tino exoriuntur, & vii. Idus Mai. Capella plu-
 uialis Ægypto autem eodem die Canis vesperi
 occultatur. Sic fere in vi. Idus Mai. qui est Ver-
 giliarum exortus, decurrunt sidera.

A Vergiliarum exortu significant Cæsari
 post pridie Idus Mai. Arcturi occasum matuti-
 num. iiii. idus Mai. Fidiculæ exortus. xii.
 cal. Iunias Capella vesperi occidit: & in Attica
 Canis. xi. cal. Iunias Cæsari Orionis gladius
 occidere incipit. i. non. Iunias Assyriis

Aquila oritur vesperi. vii. idus Iulias Arcturus matutino occidit Italiae. iiii. idus Iulias Delphinus oritur in Ægypto. xi. cal. Iulias eiusdem Orionis gladius Cæsari occidere incipit. viii. cal. Iulias, longissimus dies totius anni, & nox breuissima Solstitium conficit.

A Solstitio ad Fidiculæ occasum, vi. cal. Iulias Cæsari Orion exoritur: Zona autem eius Assyriis. iiii. non. Iulias, Ægypto vero eadem die Procyon æstuosus matutino oritur: quod sidus apud Romanos non habet nomen, nisi Canicula, quam volumus intelligere minorem Canem, ut in astris pingitur, ad æstum maxime pertinens, sicut paulo post docebimus. iiii. non. Iulias Chaldaeis corona occidit matutino. Atticæ Orion totus eadem die exoritur. Pridie idus Iulias, Ægypto Orion definit exoriri. xv. calen. Augustas, Assyriis Chiron exoritur. Deinde post triduum fere ubique confusum inter omnes sidus, indicans quod Canis ortu vocatus, Sole partem primam Leonis ingressum sit Solstitium: quod sidus accendit Solem & magnam æstus obtinent causam. xvi. cal. August. Ægypto Aquila occidit matutino, Etesiarumque Prodrumi flatus incipiunt, quod Cæsar x. cal. August. sentire Italiam existimavit: Aquila Atticæ matutino occidit. viii. idus August. Arcturus medius occidit. iiii. idus Aug. Fidicula occasu suo autumnum inchoat, aut annotat. sed vera ratio id fieri invenit pridie idus August. Equus oritur vesperi, & Cæsari. Ægypto Delphinus occidit. xi. cal. Septem-

Septembres Assyriis stella, quæ Anteuindemiator appellatur, exoriri mane incipit, vindemiæ maturitatem promittens, cuius argumento erunt agni colore mutati, & Assyriis quinto cal. Septemb. Sagitta occidit, Etesiaque desinunt. Anteuindemiator Ægypto nonis Septembribus oritur. Atticæ Arcturus matutino, & Sagitta occidit mane. v. idus Septemb. Cæsari Capella oritur vesperi: Arcturus vero pridie idus Septemb. imbres vehemētissimos significat, terra marique. Ratio eius hæc traditur, si Delphino occidente imbres fuerint, non defuturi sunt per Arctu. eius signum ortum seruat hirundinum habitus. nanque deprehensæ intereunt. xvi. cal. Octob. Ægypto Spica quam tenet Virgo, oritur matutino, Etesiaque desinunt. xi. cal. Octobres commissura Piscium occidit, ipsumque Equi sidus viii. cal. Octob. iiii. cal. Octobr. Hædi oriuntur. cal. Octobribus Capella matutino exoritur. vi. nonas Octobr. Atticæ Corona exoritur mane. v. nonas Octob. Heniochus occidit matutino. iiii. non. Octob. Cæsari Corona exoriri incipit, & pridie non. occidunt Hædi vesperi. viii. idus Octobr. Cæsari fulgens in Corona stella exoritur. & tertio idus Vergiliæ vesperi exoriuntur. xviii. calend. Nouembr. succulæ vesperi oriuntur. Pridie calend. Nouembr. Cæsari Arcturus occidit, & Succulæ exoriuntur cum Sole. quarto nonas Nou. Arcturus occidit vesperi, & idus Nou. Atticæ Vergiliæ occasu suo hiemem inchoant. Quinto idus

Orionis gladius occidere incipit. Deinde III. idus Vergiliæ occidunt, occasum matutinum Vergiliarum Hestodes. natura huius quoque nominis Hestodis astrologiam tradidit fieri.

IN æquinoctio autūni cōfitetur quod Thales xxv. die ab æquinoctio, Anaximander, xxxi. Euctemon XLVIII. nos autem sequentes observationem Cæsaris, XLV. die ab æquinoctio dicimus fieri.

ANTE omnia autem duo esse nomina celestis iniuriæ meminisse debemus. Vnum quod Tempestates vocamus, in quibus grandines, procellæ, cæteraque similia intelliguntur, quæ cum plenilunio acciderint, vi maiore impelluntur. Hæc ab horridis sideribus exeūt (ut læpius diximus) veluti Arcturo, Orione, Hædis. Alia sunt illa quæ silente cælo, serenis noctibus fiunt, nullo sentiente, nisi cum facta sunt publica: & magnæ sunt differentia a prioribus, aliis rubiginem, aliis vredinem, aliis caliginem impellentibus: omnibus vero sterilitatem. De his nunc dicemus, quæ ante nos a nullo sunt prodita. Prius causas reddemus eorum quæ sunt præter lunarem, & quæ paucis cæli locis constant. Nanque Vergiliæ primatum tenent ad fructus, quarum exortu æstas incipit, occasu hiems semestri spacio intra se, & messes vindemiasque, & omnium maturitatem amplexantur. Est præterea in cælo qui vocatur Læteus circulus, etiam visu facilis: huius defluvio velut ex vbere aliquo sata cuncta lactescunt, duorum siderum observatione: Aquilæ in septentrionali

trionali parte, & in austrina Caniculæ, cuius mentionem suo loco fecimus. Ipse circulus fertur per Sagittarium & Geminos, solis centrum infra æquinoctialem circulum secans, commissuras eorum obtinente, hinc Aquila, illinc Canicula. ideo effectus vtriusque ad omnes frugiferas pertinet terras, quoniam in his tantum locis solis terræque centra congruunt. Igitur horum siderum diebus, si purus atque mitis aër genitalem illum lacteumque succum transmlerit in terras, lata adolefcunt fata: si luna quadietum est ratione roscidum frigus asperferit, admixta amaritudo, vt in lacte puerperium necat. Modus in terris huius iniuriæ, quam fecit in quacunque conuexitate comitatus vtriusque causæ, & ideo non pariter in toto orbe sentitur, vt nec dies. Aquilam diximus in Italia exoriri x i i i. calen. Ianuarias: nec patitur ratio naturæ quicquam in satis ante eum diem spei esse certæ. Si vero interlunium incidat, omnes hibernos fructus lædi necesse est. Rudis fuit priscorum vita, atque sine literis, non minus tamen ingeniosam fuisse in illis obseruationem apparebit, quam nunc esse rationem. Tria nanque tempora fructibus metuebant, propter quod instituerunt ferias, diesque festos: Rubigalia, Floralia, Vinalia. Rubigalia Numa constituit anno regni sui xi. quæ nunc aguntur, ad vii. cal. Maij. quoniam tunc fere segetes rubigo occupat. Hoc tempus Varro determinat, Sole Tauri partem decimam obtinente, sicut tunc ferebat ratio: sed vera causa est, quod post dies xix.

ab Æquinoctio verno, per id quatrídium varia
 gentium obseruatione. In quarto calend. Maij
 Canis occidit, sidus & per se vehemens, & cui
 præoccidere Caniculam necesse sit. idem itaque
 Floralia quarto cal. eiusdem instituerunt, vrbis
 anno D X V I. ex oraculis Sibyllæ, vt omnia bene
 deflorescerent. Hunc diem Varro determinat,
 Sole Tauri partē quartamdecimam obtinente.
 Ergo si in hoc quatrídium inciderit plenilunium,
 fruges & omnia quæ florebut lædi necesse erit.¹⁰
 Vinalia priora quæ ante hos dies sunt, i. x. cal.
 Mart. degustâdis vinis instituta, nihil ad fructus
 attinent, nec quæ adhuc diximus, ad vites oleas-
 que, quoniam earum conceptus exortu Vergi-¹⁵
 liarum incipit, ad sextum Idus Maij, vt docui-
 mus. Aliud hoc quatrídium est, quod neque
 rore sordere velint. exhorrent enim frigidum
 sidus Arcturi postridie occidens, & multomi-
 nus plenilunium incidere. Quarto nonas Iunias
 iterum Aquila exoritur vesperi, decretorio die²⁰
 florentibus oleis vitibusque, si plenilunium in-
 cidat in eum, equidem & solstitium octauo cal-
 lend. Iunias in simili casu dixerim & Canis or-
 tum post dies a solstitio X X I I I. sed interlunio
 accidente, quoniam vapore constat culpa, aci-²⁵
 nique præcoquantur in callum. Rursus pleni-
 lunium nocet ad quartum nonas Iulias, cum
 Ægypto Canicula exoritur, vel certe x v i. cal.
 August. cum Italiæ, item quarto calend. August.
 cum Aquila occidit, vsque in x. calend. eiusdem.³⁰
 Extra has causas sunt Vinalia altera quæ agun-
 tur x i i i. cal. Septemb. & Varro, a Fidicula inci-
 pien-

piante occidere mane determinat: quod vult
initium autumnii esse, & hūc diem festum tem-
pestatibus leniendis esse institutum. Nunc Fi-
diculam occidere sexto Idus Aug. observatur.
Intra hæc constat cælestis sterilitas: neque ne-
gauerim posse eam permutari arbitrio legen-
tium locorum æstimantium naturas, sed a nobis
rationem esse demonstratam satis est: reliqua
observatione cuiusque cōstabunt. Alterutrum
quidem fore in causa, hoc est plenilunium, aut
interlunium, non erit dubium, & in hoc mira-
bilem admirari benignitatem Naturę succurri-
tiam: primum hanc iniuriam omnibus annis
accidere non posse, propter statum siderum cur-
sus, nec nisi paucis noctibus anni: idque quan-
do sit futurum facile nosci: ac ne per omnes
menses timeretur, earum quoque lege diuisum
æstate interlunia, præter quam biduo secunda ef-
se hieme plenilunia, nec nisi æstivis brevissimis-
que noctibus metui: non diebus item valere.
Præterea tam facile intelligi, vt formica mi-
nimum animal interlunio quiescat, plenilunio
& etiā noctibus operetur. Auem Param orien-
te Sirio ipso die non apparere, donec occidat.
e diuerso Virionem prodire ipso Solstitij die.
Neutrum vero Lunæ statum noxium esse, ne
noctibus quidē nisi serenis, & omni aura quies-
cente: quoniam neque in nube, neque in flatu
cadunt rores: sic quoque non sine remedio.
Sarmenta aut palearum acervos, & euul-
sas herbas, fruticesque per vineas camposque
cum timebis, incendito. furnus medebitur.

hic e paleis & contra nebulas auxiliatur, vbi nebulæ nocent. Quidam tres cancos viuos cremari iubent in arbuſtis, vt carbunculi non noceant. Alij ſiluri carnem leuiter vri a vento, vt per totam vineam ſumus diſpergatur. Varro auctor eſt, quod ſi Fidiculæ occaſu, quod eſt initium autumnus, vna pica conſecreretur inter vitēs, minus nocere tempeſtates. Archibius ad Antiochum Syrię regem ſcripſit, ſi fictili nouo obſerata obruatur rubeta rana in media ſegete, non eſſe noxias tempeſtates.

VERTICES extremos circa quos cæli ſphæra voluitur, Polos nuncupauere, e quibus vnus eſt ſeptentrionalis, qui boreus appellatur, qui nunquam occidit. Alter australis, qui terræ obiectus a nobis nunquam videtur. Et auſtronotus dicitur, quam quidam dicunt eſſe Tethyn Oceani vxorem, nutricem Iunonis, quæ fingitur in Oceano prohiberi occidere. Hæc habet ſtellas, in capite ſeptem non claras, in vtraque aure duas, in armo vnā, in pectore clarā vnā, in pede priori vnā, in femore poſteriori duas, in pede extremo poſteriori duas, in cauda tres. Sunt omnes xx.

VETE-